

TK JE BLO
(*in blo je fajn*)

Kazalo

LUXEMBOURG.....	4
STOCKHOLM.....	9
AALTO 1.del.....	13
AALTO 2.....	20
PIKE:.....	27
DUNAJ:.....	32
MO I RANA:.....	40
ENODEJANKA V TREH DELIH, ALI KAKO PREZIVETI GUZVASTE POCITNICE.....	49
PRVI DEL: PARIS.....	49
ENODEJANKA: DRUGI DEL ST ETJEN.....	55
ENODEJANKA: TRETJI DEL CAEN.....	59
???	61

LUXEMBOURG

Sva spakirala vsak svoje kopalke, ker smo imeli, ravno prejsnji vikend, konec susnega obdobja, kakrsno vse od 1960, ni bilo. In jo mahnila, prav pocasi, pes, gor po Kapitanovi ulici. Imela sva casa na pretek, in HKI. je tudi majhen, tako da sva jo primahala vse do glavne postaje, kjer je tudi terminal. Mahala pa dobesedno, ker sem spravil kopalke in zobno scetko, v Ajlino malho, vse skupaj pa nalozil na kolescka, si obesil fotko okoli vratu, in sem imel eno roko prosto za mahanje.

Navkljub pocasnosti, sva na letalisce, prispela dve uri prekmalu. Zihr je zihr. Ker sva pa polna idej, sva cas prijetno prezivela, v prijaznem kreganju, kdo je kriv za cakanje.

Letalisce je tako, kot ze dve leti. Eno samo gradbisce. Tudi nas biro se sili. In ce bodo zaceli zidati, hiso kateri sem tudi sam dodal nekaj sugestij, bo to pomenilo resitev za Kaleta. Pa se koga zraven. Ali pa bodeva midva to docakala, je pa veliko vprasanje. Anti je prejsnji teden zaprl stacuno. Nimajo kaj delati. Vendar vsi upamo da bo v jeseni bolje.

Na letalu smo premaknili ure, in izvedeli, da je v Parizu 14(C. Aila je hotela, kar takoj istopiti, da bi sla nazaj, po pulover. Jaz sem jo pa prepriceval, da smo Finci, in nam mraza se bati ni. In da sedaj razumem blesave Skandinavce. Smo se jim, vcasih v davnini, na morju cudili, ko so ob nevihti spancirali ob obali samo v majicah, mi smo bili pa v puloverjih, pa ubozcki niso prinesli s sabo toplih oblacil. Ko smo odsli iz Helsinkija je bilo cel mesec med 25 in 30 (C. In smo vsi mislili, da bo v Parizu 35. Pa ni bilo tako hudo. Se samo napravis Finca in te ze pol manj zebe.

Letalisce Charles de Gaule je grdo kot vedno. Zato da se tisoci potnikov cim prej pobere in ne delajo guzve. Tudi midva sva podobno reagirala, in jo odmahala na Gar de Lyon. Tam sva kupila karto za vlak in pustila prtljago, saj sva imela 4 ure casa. Kateri se je pa skrcil na dve, ce odstejes pot z letalisca in zihr je zihr, do vlaka. Zato sva si, na Bastilji privoscila samo un sonvic o zonbon e un sokolad, silvuple musje. (foneticno, ker se nimam kaset).

Na vlaku sva nekaj casa stala, ker je Aila prisparala 20 frankov, ker ni vzela rezervacije in so vsi Parizani odhiteli k sorodnikom. Bil je namrec praznik Pentecote, za katerega, pa se mi niti slucajno ne sanja, kaj praznujejo. Na sreco jih je slo v Orleansu nekaj dol, in sva ostali dve postaji presedela. Je bil brzi in je imel 4 postaje.

Na eni mali postaji, kateri pa ne vem imena, sva imela 7min casa, da najdeva vlak za v Roane. Do katerega pelje motorka. Tak brez lokomotive, dva vagoncka, katera se sofirata spredaj ali zadaj. Podoben je vcasih vozil na Ponikve na Dol..

V Roanu naju je pocakal Florentin. Praznovali naj bi, namrec Danielino in njegovo poroko. Mladi par zivi v Caenu, kjer sva bila prejsnje poletje. Njeni starsi pa v Roannu, kjer naj bi bila veselica. Caen je blizu Rouena, kateri je blizu Pariza, oba se pa izgovarjata na moc podobno. S tem da je Roann blizu Lyona.

Malo preden sva odplula, sem gledal povabilo, in je bil na hrbtni strani zemljevid celotne Francije z rdečo piko na sredi. In je Aila telefonirala, in sva bila sokirana, in...

Naju je na postaji v Roannu, ob pol polnoci pricakal Floran, ter naju spravil v enega od dveh hotelov, cez cesto. Ker so bile kapacitete pri sorodnikih ze zasedene, in so se kar prihajali, in smo na recepciji sreicali Floranove sosede iz Luxemburga, a o njih bo se govora.

Nato smo se odpeljali v crno noc. V eni mali vasi ob Roannu, so najeli prostor za vaske veselice. Tam je sedelo priblizni 50 sorodnikov, katerim sva bila prijazno predstavljena. Z vsakim smo malo pokramljali, in je bilo lustno. Zapomnil si nisem niti enega imena. A na sreco sva jih videla se nasledni dan in noc. Seveda so naju pogostili. In ce prides po dveh letih iz Finske, potem se zares cudis, kako dobro kaplico imajo Francozi. Z sirom in domaco klobaso super leze.

Naslednje jutro naju je pobral, Danielin najmlajsi brat Erik z svojo Fabien in naju odpeljal v samostan La Tourette, kateri je bil izmisljen od Le Courbisiera. To je en lokalni arhitekt, kateri pa pri domorodcih vecinoma kar visoko kotira. Samostan je v zivo zares super. Na slikah je pa grd. Imeli smo sreco z zelo soncnim vremenom, ker predvidevam da v jesenskih dezevjih, ko je drevje brez listja, mora biti pa obupno. Ubogi menihi, upam da delajo sadjevec.

Do 3h smo bili nazaj, ker se je takrat zacela veselica. Tri ure smo imeli casa za spoznavanje. In smo se spoznavali. Na zacetku bolj zadržano, a se je odvezalo. Prisli pa so ljudje od povsod, in vsakrskih kalibrov. Ena je bila iz Somalije, ena iz Saiselov, dva iz Finske, pol iz Luxemburga in Belgije, pol pa iz Pariza, in sosednjih vasi.

Je bilo stu ledi. Stu ledi nej pride nuotr. In smo sli. In smo jedli in pili, in peli in plesali, poslusali govore in odvijali darila in plesali in jedli in klepetali in se smejali. Tako prisrcno, da je celo Luxemburska polovica ozivelala.

To je trajalo, za naju do 4h zjutraj, za najbolj zagrete pa celo noc. Odpeljal naju je sosed iz Luxemburga in istocasno sosed iz hotela. Smo se dogovorili da jih v Luxemburgu obisceva, zjutraj jih pa ze ni bilo.

Ob 1h smo imeli zajtrk pri Danielini sestri Patriciji. Zajtrk je minil v zivahnem opravlanju, kdo je kaj rekel, in kdo je kaj mislil, in kako bi moral, da bi bilo uredi. Po obilni porciji sladoleda in kave, smo z Danielinimi brati poizkusali brcati zogo na vrtu, pa je bil tako majhen, da nam je zoga stalno padala v sosednje bazene. Ker je bil en cuvan od velikega psa, smo se podali na sprehod okoli vasi. Obiskali smo sosednjo vas, na obali umetnega jezera, z lepo lego in interesantnim srednjeveskim stolpom. Od tam smo nekaj casa zijali po okolici, in potem odsli domol.

Midva sva imela vecerjo z Danielinimi in Floranovimi starsi v Roannu. Vecer je minil v prijetnem klepetu ob obilni hrani in ne pretirani pijaci. Danielin ata je bil hud, ker Floranov ata ni hotel piti. Pa smo se vse eno lustno imeli.

Naslednji dan sva z Floranom, na vse zgodaj, ob 11h, odpotovala v kraljevske soline. Slovo je bilo težko in prisrcno. Predvsem pa je trajalo ob siloviti naglici 3 ure. A tako je to pri francozih. Če se pa znajdejo z Luxemburzani, smo jo pa zares presenetljivo hitro odnesli.

Soline so iz knjig mnogo boljše kot v resnici. Pa se sopara je bila neznosna. Zato smo se zapodili naprej v Belfort, kjer je Floran narisal en most na Renu in je cisto vredu. Pozno popoldne smo se ustavili v Ronsanu. In si ogledali Kurbitovo cerkev. Tudi ta je na slikah boljša, kot v naravi.

Nekje pred Strasburgom smo zavili na desno, v eno dolino, kjer gradijo avtocesto z mnogimi tuneli in mostovi, kateri so tudi bili izmisljeni od Florentina. V večernem somraku, smo si na hitro ogledali 50 mostov in odrveli mimo Strasburga. V Bridel, kateri pa je spalno naselje od Luxmburga smo prispeli ob 1h zjutraj.

Noc je bila kratka in osvezujoca.

Floran naju je zjutraj odlozil v centru in odsel v biro svojega sorodnika Andreja, ki je tudi bil na veselici. Midva pa sva se odpravila v neznanu.

Mesto samo ima super konfiguracijo in lego, s tem da je relativno majhno in me je mnogokje spomnilo na Ljubljano. Menda so tudi po mentaliteti zelo podobni.

In jim je krenilo dobro. In sedaj mnozicno rusijo lepe predele mesta in gradijo neboticnike. Prej so ziveli od zelezarstva. Pa se je sfizilo in so dokaj uspesno presedlali na bancnistvo. To je tudi razlog, da rabijo arhitekta. Ne vedo vec kaj bi z denarjem, in gradijo grozote.

Mesto ni tako lepo kot Bern, ni tako sarmantno kot Pariz, ni tako urejeno kot Frankfurt, in ni tako kraljevsko kot Strasburg. Skratka, taprava vas v srcu Evrope. Tako da bova, posebej, kar se arhitekture tice, prisla z dezja pod kap, ce jo misliva premakniti.

Bo pa vse eno blizje planinam. Kar pa tudi steje.

Naslednji dan sva se vsedla na 12stko in se odpeljala na sredo njive. Med zito, krompir in koruzo. Tam so zaceli zidati poslovne hise. In oba biroja, s katerima sva imela dogovorjen zmenek, stojita med koruzo, tako da lahko lazje nadzorujejo, kar spohajo.

Seml je bil v nemciji, in zato naju je sprejel Wirtz. To je en mulc. In smo se dogovorili, da se v 14 dneh odlocimo, kako in kaj.

Gubini in Linster pa imata biro na drugi strani koruze. In sta bila cisto navdusena nad najinim portfolijem. In smo se dogovorili da v jeseni prideva.

Biroja stojita med hisami, katere nastajajo po diktatu omenjenih birojev. Niso nic slabse kot ostale nove v mestu. Ortodoksnim postmodernizem. In ko sva cakala 12stko, ob koruznem polju, in nekaj casa molcala, je Aila rekla, to pa ze ne, jaz pa, da Finci sploh niso tako slabi. In sva sklenila, da bova storila vse da ostaneva.

Nazaj grede sva se oglasila pri Andreju v biroju, kjer dela tudi ena, ki je prejsnji mesec pobegnila iz Sarajeva. In je bilo malo zalostno. Zato smo se z Floranom napotili na večerjo k njegovim sosedom in najinim sosedom iz hotela v Roannu.

To je en prebogati, a izredno vljuden in kultiviran gospod, z zlatimi knofi na rekeljcu. Zbira starine in eksotične goste. Zena Portugalka nam je pripravila ovcetino z porto vinom. In smo se slikali. Za darilo so nam pa dali 100 let stare flase, iz njihove se starejše destilarne. Ampak prazne, da ne bo pomote.

Naslednji dan sva pa sla jest relizijez v najino patisri, v Pariz. In je bilo super. In zvečer sva se dobila z Ailinimi prijatelji. In smo se čakali eno uro na naslednjem kriziscu. Po uri cakanja, smo se odpravili v pravi konec, tako da smo se srečali. Popili smo kakav in se dogovorili, da se naslednji dan dobimo pri njih na kosilu.

Naslednji dan sva zopet malo odspancirala ob Seni navzgor. Nic novega nisva videla, a je bilo super. Pri Luvru sva zavila na desno, vse do Pigala. Po kosilu smo sli na kavo v sosednji bife, ker je stanovanje tako malo, da imajo vsi obiski fobijo. V Bifeju je Ood vprasala kdaj imava točno avijon. In je Aila izvlekla karte in rekla da pred 15min. In sem narocil se eno kavo.

Aila ni mogla reci besede in je Srecko klical na letalisce in so rekli da so Finairovo stacuno ze zaprli in da naj klice jutri. In da se z tako karto, kakrsno sva imela midva ne da nic narediti, da pa imajo prosta mesta za normalno ceno, kar je pa 7x druzje.

In potem sva sla na Mon Martr. Cisto pravo ime za ta trenutek. In sva gledala dol in je bilo hecno pa ne prav veselo. Finska je tako dalec. In sonce je zahajalo.

Zjutraj sva jo jadrno, po obicajni poti, posnirjala na letalisce. S tem da je Aila vse dvakrat preverila, pa se po tem ni verjela da je res.

In so na letaliscu, tri ure pred poletom, rekli, da naj prideva pol ure prej, ker je vse zasedeno, in ce koga ne bo .....da bomo videli.

Letalisce je zares grdo. Posebej ce cakas na letalo brez karte in denarja.

In so imeli prosto samo v poslovnem razredu. In bi lahko jedla in pila in brez omejitev in to brez doplacila, pa nekako ni bilo vzdusje.

V Helsinkiju je dezevalo.

V ponedeljek je Anti rekel da je zaprl stacuno.

V torek sem bil pri Heikinen-Komonen in tudi odpuscajo.

V sredo smo jadrili z Tulo in Patrikom.

V cetrtek naju je pa Vesa odpeljal na Lunki. To je malo manjše jezero od Blejskega in ima 5 otokov. 150 km severno. In voda je crna.

V petek smo sli vsi 3x v savno in v jezero, ter zvečer na tradicionalno proslavo Juhanus. Kresna noc, po nase. Obiskali smo Juhanus na kmecki nacin. In je bila katastrofa. Je lezalo na stotine pokozlanih Fincev vse na okrog, in smo sli raje zakurit lasten kres.

V soboto smo se savnali in jaz sem veslal in preluknjal coln.

V ponedeljek nas je Heiki peljal k Cesnu, kjer smo proslavili njegov 53 rojstni dan.

Danes v sredo, kasljam in sem bolan, in sem doma in to prvic v dveh letih. Pa se to ne bi bil, ce ne bi bil Luxembourg tako blizu.

Zvečer pride nora Monika, katera odhaja domol v Budimpesto. Aila je ravno spekla obupno torto. Te so najboljse.

Tako je bilo.

STOCKHOLM

Torej. Sva sla gor po Kapitanovi ulici. Pa ne prav dalec. Samo do drugega krizisca. Kar je nekako 100 m . Tam imamo tramvaj. 3B in 3T. Oba vozita krožno voznjo, in to po isti trasi, eden gor, eden dol u obliki osmice, tako da se v sredi zopet srecata in je cisto vse eno na katerega se vsedes. Je tudi proglašen za turisticni tramvaj iz katerega si ogledas vse bolj ali manj znane konce mesta. Ima tudi navodilo za uporabo, in prenekateri turist zazene paniko ker so hise opisane v napacnem vrstnem redu. Ker vodic je samo za enega. Ali ga pa beres od odzadi. Kar pa je samo za bolj prilagodljive.

Torej. Sva sla gor na trojko, za katero nikoli ne vem ali je B ali T. Vem samo kam katera smer prej pripelje. In sva se odpeljala proti terminalu VIKING LINE. Prav zaprav, sva se odpeljala samo do Kaupatori, kar bi se po nase reklo trznica. Tam bi morala na stirico. A je Katajanoka tako blizu, pa se Grand Marino sem hotel videti.

Katajanoka je bila polotok. A so mu dodali kanal in od tedaj je otok. Na zacetku, na holmcu je ta najvecji kiks od Alta. Vem za sigurno, da ga ni zena spohala. Cela Katajanoka je bila eno samo pristanisko skladišce. Pol so jo podrli in sedaj je spalno naselje v centru mesta. Nekaj skladišč je bilo pa tako lepih, da so najvecjega pred kratkimi preuredili v hotel. Tam so tudi nasi sejali, a sam takrat nisem sel gledat in se slikat pod slovensko zastavo. Zato sem sedaj mimogrede vrgel oko na hiso in se mi ni posebej zataknilo. Pa se malo pozna sva bila.

Za spremembo, sva bila pozna pa ne kriticno. Samo toliko, da kaksno veliko obotavljanje ni bilo zazeleno. Po svoje je prav velicanstven občutek ko prides na ladjo in potem zaprejo vrata in odplujemo. Kot da so samo mene cakali. Ta glaven.

Ladja je taka, ogromna. Cela hisa. Ne, malo mesto na 8 nadstropij. Plus motorji spodaj, in terasa na strehi. Okroglo 10. Ima tudi bolj hecno obliko. Tako da je bolj na hiso, kot na ladjo. Za hise pa vemo da bolj slabo plavajo. A o tem proti koncu.

Torej. V mesto navigajo premnoge firme. Vendar sta VIKING LINE ki je rdece pobarvan, in SILJA LINE ki je belo-plavo pobarvan, dalec najvecji firmi. Se mi zdi da je Viking line svedski, Silja pa finski. Ladje od Silje so novejse, in precej bolj razkosne. Topogledne so tudi cene. Mimo grede. Silja je u finscini mroz. Ali pa kaksen bliznji sorodnik. V nekaterih severnejsih finskih jezerih se zivijo take zivali. In njegovo glavo imajo naslikano na dimniku ladje.

Ladji odplujeta z 5 min. zamikom. S tem da Silja prispe vsaj uro prej na cilj. V principu pa sta ladji na moc podobni. Prve 2 etazi sta za aute. Ker to so v resnici trajekti. Potem so kabine brez oken. Te so najcenejse. Pa se vedno za naju predrage. Sva vzela stojisca. Zgornje tri etaze so za zabavo. In ce si take vrste, potem se obcasno znoreti na ladji, ni napacno.

In so se razvezali. Po mojih ocenah, jih je bilo kaksnih 60% pod gasom. A Finci, tudi ko so nazgani, so mirni. Tako da je prav zabavno. Redki so, ki so hrupni. Zato pa tisti bolj efektno. Podobno kot ce imas u sobi samo enega komarja. Ravno ko poizkusas

zaspati, ti preleti mimo usesa. In potem poslušas kdaj bo spet priletel. In ko si ravno dovolj utrujen od poslušanja da bi zaspal, eto ti ga- zzzzzzzzzzzz. V crno noc.

Po pripovedovanjih, sem pričakoval, da se ga bo zingalo. Pa je bilo vse dokaj mirno. Razen nekaj komarjev.

Ob 3h, ko zaprejo "Galaxy" bar, se jih večina spoka. In takrat zasedes dva fotelja v promenadi. Tako se imenuje en del. Etazo nižje od diska, ki dela celo noc. V principu, in prvo uro precej udobno početje. Potem ko ne moreš uporabiti drugega položaja se začnejo pa muke. Pa se komarji. Se sprehajajo grupice, kj sploh ne plesejo, po vseh treh etazah. Pa pojetje, in se kregajo, pa konzerve piva brcajo. In sploh se imajo super. Ti moraš pa poslušati. In smo poslušali.

So bili trije Finci fino prbiti. In jim je udarilo na vzven. So se z cisto vsakim Svedom, ki ga je bilo mogoče vplesti sporekli. Čes da so vsi Svedi fedri (pedri) in so jih našli obilico in to vse do jutra, ko so položaje zavzeli upokojeanci.

Sem mislil da bo ravs. Pa več od vpitija in smeha, niso dosegli. Namrec ob eni provokaciji, so dobili odgovor da se je se 10 drugih smejala in vse na račun Fincev. Tezko je biti Finec, posebno če si pijan. Te cisto nihče ne steka.

Pa smo prezivali. Ob 6h so se pojavili penzionerji in smo skupaj v miru buljili v svedske otoke. Ko se približuješ ali oddaljuješ Stokholmu, se kaksne tri ure voziš med otoki. Na nekaterih mestih izgledaš ko rečno korito. Mesto je dokaj dalec v notranjosti. Za razliko od Helsinkija. Kjer so trije otoki z obeh strani, pa bumf v mesto. V Stokholm ne moreš drugače, kot voziti slalom do mesta.

In končno mesto. Sva komaj čakala, 14 ur na ladji, tudi ni macji kaselj. Pa če je se tako vesela noc. Sam pa se spati ne morem, če nisem dovolj zmatran. In eno noc preskociti, mi se ni problem. Čeprav naslednji dan izgleda bolj kot cik gumi.

Carinskih formalnosti ni. Ne tu ne tam. Sicer lahko prijaviš če imaš kaj in če si Finec. A moraš v poseben hodnik, kamor pa zaradi že omenjene finske sramezljivosti nihče ne gre. Ker pa svercajo tudi ne, potem pa nalagajo denar v banko, in to je gotovo razlog zakaj so tako bogati. Matr sm pamtn.

Od ladje, ki pristane kaksne 3 km od starega centra, so nas zastonj (podčrtal avtor) prepeljali kaksen kilometer, in to z 50 semaforji vmes, tako da bi bila pes prej, do Tunelbana postaje. Pa je tunel samo v centru, sicer pa po luftu leta, ker je proga vzvisena nad normalnim ljudstvom. A to se je iskazalo naslednji dan. Ki pa to se ni. Saj se je ta sele začel, ali se pa se včeraj koncal ni.

Najdaljši dan, je bil en film. Ta dan ni bil tako dramatičen, kljub temu da je deževalo. Ampak v začetku se ne. Sva jo pes mahnila v Gamla Stan. Tu se je vse začelo. Je bil otoček med otoki in na tega so se zatekli. Najbrz Vikingi. Ali pa kateri drugi. No, enega so proglasili za kralja. In njegovi potomci imajo se dan danasnji hišo tam. Svedski kralj in spremstvo, če ni v vikendici, uraduje tam. Je se danes, v moderni megalomaniji, ena večjih hiš.

A na srečo tudi otoček ni tako majhen, pa se razširili so ga. Gamla Stan, če imaš fantazijo in če ze 2 leti nisi bil doma, malo spominja na staro Ljubljano. S tem da so hiše 2x višje. Kot

macja steza in tramca, 2x v visino. Ulice so ozke in krive. Cel otok je pa 10x vecji od stare gotsko-barocne Ljubljane.

In je super. Takega na Finskem ni. In to pogresam. Ne samo v starem jedru, po celem mestu, je polno lokalov in kavarn. In prenekatera je klasicna. Z konobaricami. In lokali so majhni, cortkani, cukrcki, z duhom. In je polno ljudi, ki spancirajo in se prav domace pocutis.

A midva sva jo mahnila v novi center. Ta pa je malo hecen. Namrec. Od Gamla Stana, se zacne cisto normalen center, kjer lahko opazujes zgodovino, ce imas malo izostreno oko za hise. So eno "Miklosicevo" spremenili v "fusingerco". Se mi zdi, da so to celo Svedi izmislili. Ali pa tudi ne. Saj ni tako vazno. Ulica je 10x daljsa kot Miklosiceva, ce se se tako imenuje. In potem...

Nisem slisal, da je bil Stokholm bombardiran. Niti da je imel kaksne vecje potrese. No kakorkolize. Tu so center centra porusili in postavili grozote. Asplund ni bil vec moderen, Lewerentza pa se danes ne marajo. Korbizjeja in Alta pa imeli niso. In je kar je. Groza. Sicer so ta velike stacune tam. In je vsaj veliko ljudi. Gledano pa z arhitekturnimi ocmi, pa tezek kiks. A nora 60 leta so pac zahtevala davek. Na sreco, ga ni tako veliko in se po centru centra zopet nadaljujejo lepe palace. Od Jugenda do klasicizmov. In na koncu se Asplundova knjiznica. A o njej pozneje.

Na drugi strani trga kjer se konca fusingerca in stoji knjiznica je bil tudi najin hotel. In na trgu je zacelo dezevati. Hotel ni razkosen in ni drag. Ha! Kaj v Svedski ni drago? V sobi pa sva imela poleg v omari skrite kuhinje, tudi sef. Zihr je zihr. Vodit po mestu, rezervne stumfe in novo zavezo. Hladilnik je bil prazen.

Se spominjam v Italiji smo imeli polne, in so nekateri krepko doplacali sicer placan hotel.

Ko sva se opomogla sva sla kupovat pelerine. Ker sva v bistvu optimista, sva navkljub negativni vremenski napovedi odpotovala brez marel. In sva imela sreco, in je na istem trgu veleblagovnica z "niskimi" cenami. In je Aila dobila zares poceni 15 kron pelerino. Katera se do danes ni razpadla. Zame, ki sem pa malo mocnejši, so pa izbrale babe, z pomocjo prodajalke, tako crno. Menda moderno, za moske, za 50 kron. Kar tudi ni pretirano. A kaj ko ni lepo ce imas kapuco. In jo nima. In mi je teklo za vrat in vse eno nisem hotel nositi vrecke. Ce ze zapravljam za pelerine, potem naj pa se vrecko nosim. Se mi bodo vsi rezali. Tako se mi vsaj niso. Ker jih je bilo toliko povsem mokrih. In je dezevalo.

In sva sla gledat knjiznico. In je super ze na slikah. V resnici pa se bolj. Kar je dokaj redek obicaj. Asplund je bil malo na Plecnika. In bom moral kupit knjigo. A to v Luxemburgu, ker knjige v Skandinaviji so suho zlato.

Potem sva pa pela po dezju. In sedela po kavarnah vse do Gamla Stana in nazaj. Spat sva sla malo bolj zgodaj. Da sva bila naslednji dan polna elana in poleta. In tudi Tunelbana, ko zapusti center poleti. Zeleznica je na stebrih ali nasipih in ni zelo lepo. Razen ce ne sedis v vagonu. Pa se draga je kot zafran.

In sva sla na britof. Je tudi bil izmisljen od Asplunda. In je super. Sicer ne kot Zale. A je tudi cisto druga zgodba. Bi se reklo krajinska arhitektura v dobesednom pomenu. Me prav zanima koliko je hribcke premikal (ker gor pac ni) ker so se mu tako

lepo poslihtali. Ali je pa zelo posrečeno izbirana lokacija. Na britofu je se ena kapelica in hisa za orodje izmisljena od njega. In sta obe več kot omembe vredni. Posebno kapelica je fenomenalna.

Preden sva odpotovala, sem v arhitekturnem vodicu iz 1960 leta videl da je v istem koncu mesta tudi Leverenceva cerkev. In sem rekel, to hocem videti.

Aila je večkrat v oblakih. In se ji je zdelo da je za Leverenca ze slisala, a bi lahko bil tudi cik gumi. In ni bila psiholosko pripravljena na se eno genijalnost.

In sva sla od britofa pes. Je na zemljevidu izgledalo dosegljivo. In sva lutala po predmestjih med parkirisci in potkami med divjim grmovjem.

Pa se je srečno izteklo. Sva bila oba utrujena. No meni se je vse eno mudilo slikat, preden bi dezevalo. Pa ni. Aila je po nekaj minutah buljenja kot tele v nova vrata, pricela reagirati. In je super hisa.

Imela sva pa se to srečo da nam je hiso dosti podrobno prikazala vrla mladenka. Katere atej je arhitekt, ki je zaljubljen v Leverenca. Mama je pa zupnik v isti cerkvi. In tamala je ministrant za mamó. In je rekla da Leverenca cenijo samo tuji arhitekti. Da pa Svedi samo enega, za katerega pa se nisam slisal. In da je bil ta naj boljsi. In ja zares super hisa. Razglednice so bile pa grde.

Imela sva se casa za eno solato v Gamla Stanu in se dva kofeta. Potem sva jo pa pes mahnila cez en zelo lep hrib do terminala. Na tem hribu je bilo zelo lepo. Starejse predmestje z mnogo sarmantnimi hisami, in super pogledom cez Gamla Stan in sredisce Stokholma. Tam prodajajo tudi pleskavice. A sva jo raje jadrno posnirrala naprej. In sva se razgovorila in pozabila kupiti mleko in kruh za dolgo nocno potovanje. In sva tekla nazaj in so zopet odrinili ko sva vstopila. Velicastno.

Pot nazaj se je zacela razburljivo. Prvo 3 ure otokov v zahajajočem soncu. Potem, na odprtem ko je kapitan stopil na gas, se je pa tako majalo da so tudi trezni hodili kot pijani in se lovili za vse kar je bilo fiksnega. Pa ni bilo valov. Moja razlaga je bila, da ni bilo avtov in je spodnji del bil neoptezen. No cez nekaj casa se navadis, razen da se ti potem se doma postelja maje.

Helsinki je bil tak kakrsnega sva zapustila. Mesto duhov in izgubljenih Slovencev. Ker so vsi Finci v vikendicah, ali pa v Grciji.

Tako je bilo.

AALTO 1.del

A, kako je kaj?

Ja, kar vrede. Ne prav posebno razburljivo. Tako nekako, iz dneva v dan.

Eno malo sva plavala v Hvitasku. In mene je sonce ozgalo, da sem se levil. Kar tudi slučajno nisem pričakoval od te dezele.

Obiskala sva Rajo. V njenem miniaturnem kraljestvu in se skoro izgubila v divjih hostah centra Vante. To pa zato, ker v Vanti vozijo avtobusi z istimi številkami kot v Helsinkiju. Imela pa sva, normalno, zemljevid Hki.-ja. In je kazalo da sva na cisto drugem koncu mesta. Po številki avtobusa sodec.

Tam nekje, v gozdovih Vante, ima mesto nekaj zemlje, in jo daje v najem potencialnim uporabnikom. S tem, da ne smes zidati. Je rezervirano za razvoj mesta. In izgleda od dalec, kot doli vrticki ob avto cesti. Od blizu, je pa dosti bolj zrihtano. Sploh ni glavna solata, ceprav tudi te ne manjka, ampak hisica. To so izgleda ljudje, kateri niso dovolj bogati, da bi imeli savno na jezeru. Pa si zgradijo hisico ob avtocesti. Hisice so zares majhne, ograje iz zive meje pa visoke in goste. Tako da imas občutek, ko hodis skozi naselje, kot da si v otrocjem mestu.

Malo sva kolesarila in se enkrat zares izgubila v divjih hostah Helsinkija. Pa ni bilo hudo. Samo namenjen cilj sva izgubila. Da bom natancnejši. Sem ga izgubil. Ker Aila za take podvige, pac ni nadarjena. Sva pa zato videla drug del mesta, kar pa tudi steje.

Enkrat sva prekolesarila tudi veliki zaliv v centru mesta. Cez otoke. So zelo zanimivo razporejeni v zalivu in povezani seveda, da ne bi kdo mislil, da je treba plavati. Eden od otokov, Lehtisari po imenu, je menda naseljen podobno kot Palm Springs. Podobno, ker drugega ne poznam. Z ogromnimi vilami. Vile z bazeni in heliodromi. In vse skupaj ograjeno z visokimi ograjami. S tem, da so ograje tukaj nizje, ker niso tako bogati kot ameriçani.

Obiskala nas je tudi starejsa gospa Swan-ova. Katera je rojena amerikanka, a od finskih starsev. In je spremenila ime, da je ne bi zezali, iz Aino v Aina, kar pa v finscini pomeni vedno. In zares vedno samo o sebi govori. Kar ji pa nihce ne zameri, ker gospa v 80-tih, z toliko energije in zivahnosti, pac ni vsaka. Labodica je Heikijeva prevajalka. Letos pa ima Finska 70 let in so povabili veliko Fincev iz vseh koncev sveta, v oddajo "Korenine v Finski", da kaj povedo. In gospa Vem Labod ima zares veliko za povedati. Se ko z eno nogo stoji na tranvaju, in bi voznik rad potegnil, naklada kot cigan.

Obiskala naju je tudi ena debelusna Svedinja. Doma je iz Nove Mehike. Je arhitekt, ki pa to ni vec, ker samo se slika. Je prisel Anti na obisk, da bi videl dijase od ene Ameriske arhitektkice, pa je malo debelo gledal. Marija Roza rise namrec z oljem, sanje. Pa to niso dekliske sanje, z princi na belem konju in poljani marjetic. To so sanje trplenja, otoznosti, zagrenjenosti, strahu, itd. (itd je najbolj strasen).

Slikce so bile vsem vsec. Razen seveda meni. Se nisem mogel ze taktrat izraziti, pa se ne bom tudi sedaj. Zelo mocne slikarije, a jaz sem se jih ustrasil. Da zivljenje ni praznik, je

delovni dan, sem ze slisal. Da je pa tako zatezen, si pa nisem mislil.

No, Marija Roza, kadar ne sanja, je hudo simpaticna oseba. In jo nikakor ne morem povezati z slikami, katere je pokazala.

Potem je bil pa cetrtek. Dan kot vsak. Sicer malo skisan, ker je azorski maksimum odjadral proti jugu. In bilo je konec pasjih dni, kateri so tudi meni omogocili plavati v jezeru, ne da bi dregetal, ali pa se prej skuhal v savni.

Gotovo pristane "Finjett", kateri je od "Silja Line", vsak dan. Vozi namrec med skoraj Hamburgom in Hki-jem. Ladja sploh ni tako fajn, kot tista s katero sva midva plula. A na njej sta bila Daniela in Floran. In smo si mahali, ko so jo privezovali. Potem sva pa sla sedet na bankino, pred carinsko utico. In so pregledovali samo Fince, da ne bi snopcek svercali.

No, Daniela je bila hudo razocarana, ker je med ladjo in carino, kar je cirka 50m, zagnala huronsko paniko, ker so bili dokumenti v prtljazniku, carinik jima je pa samo pomahal. Kretnja ki ti pove, da se spokas, ker tako samo promet oviras.

No, snidenje je bilo navkljub temu, nadvse prisrcno. Veliko skakanja in kricanja. Da clovek res ne bi mislil, da to pocnejo stari ljudje. V enem prejsnjih nakladanj, sem omenil, da me Daniela spominja na Louija de Finesa. Sedaj pa pravim, da bi cisto lahko bila njegova hcerka. Sta z Ailo tako klepetali, da sploh ni videla Altove hise na Katajanoki, mimo katere smo se peljali. No pa tako ali tako, ta prvi stik z Altom, za njegove obcudovalce je hudo problematicen. Meni se pa itak zdi da je kiks.

Do doma smo srecno prispeli, ker je bil avto pod mojim strokovnim vodstvom. Nasploh opazam, da kar dobro stekam promet, ceprav prenekatero ulico dozivljam kot pesak ali kolesak, kateri pa imajo v Hki-ju dosti vec svobode, kakor avti.

Cokolade sem takoj nacel. Vino smo pouzili med kosili. Konzerve z pastetami pa se cakajo. Pa ne bodo vec dolgo, kakor se meni vidi.

Kar nismo vedeli kje bi zaceli. Ko si je pa treba toliko stvari na enkrat povedat. Tako da ne vem cisto zanesljivo o cem smo se menili. Smo pa premlleli skorej vse. Po dolgem in pocez, nekaj tudi veckrat. In dvakrat smo se celo sporekli. A je bilo tako fino klepetati. Skoraj brez omejitev in zadrzkov. Tako da smo vreme omenili samo kadar je dezevalo in smo bili ravno brez marel. Tisti poznani vzklik. Matr scije. V vec jeziki. Cisto nic finsko. Sem prav uzival. Finci so tako hecni.

V petek so me pobrali ob 15h iz slubze. Za kar je Daniela menila, da kaj takega v Franciji ni dopustno. Finska je zares super. Ter smo se pod mojim strokovnim vodstvom odpeljali v neznano. To je izgledalo pa tako.

Sem rekel Floranu. Na naslednjem kriziscu levo, gremo v smeri naselja z dva rr in dva ää, zacne se pa na k, ker francozi zelo smesno izgovarjajo ze anglescino, kamoli finscino in se na fonetiko ni kaj dosti za zanesti. A karta je bila velika, z samo glavnimi cestami, imena so si pa tako strahotno podobna. Tako da smo premnogokrat zavili napacno, ali pa odpravili mimo, ko mi je uspelo prebrati ime na tabli in na zemljevidu, in sem lahko samo

poparjeno dejal, da je bilo prejsnje krizisce pravo. A smo se vse eno lustno imeli in videli veliko vec, kot bi sicer.

In smo v Vanti zavili proti Lahtiju. Tam bi morali zaviti na desno, proti Heinoli, pa smo zaradi prej omenjenih tezav naravnali smer sele v Vääksyju. Med Lahtijem in Jyväskylä je 250 km dolgo jezero, in mi smo bili na napacni strani kot Joutsa, kjer smo imeli rezervirano hisico. In smo zato videli eno najlepseh cest v Finski. Gre po diagonali, po otokih cez jezero. Mogoce je ta na fotografiji iz aeroplana, katero kazejo v prospektu za Lake area. Mogoce je pa tudi, da jih imajo se kaksnih sto, in ta sploh ni ta naj lepsa. No na glavno cesto smo srecno prispeli in pri Joutsu zavili proti jugu.

Zuca, kakor recejo Francozi, ena malo vecja vas, med sto jezери, za Finsko pa lokalno mesto, katero propagirajo, kot holiday center. Kmalu je zmanjkalo asfalta, cez nekaj casa pa tudi ceste. Je vozil mali trajekt. Tak za 6 avtov, in to na istem jezeru kjer smo imeli izico. In je bilo sila romantico.

No, na trajektu, kateri naviga 5min, sta se nasa francoza pridusala, kajti v divjih hostah Finske, na malem samotnem jezeru, kateri je pa vse eno 5x vecji kot Bohinj, na rumenem trajekticu, je bilo 5 avtov. In to vsi Francoski. Zadeva gre zelo hitro. Samo malo bolj pocasi kakor most. Ker po makadamskih luknjah, katere so točno take kot nase, se pac ne da hitro voziti. In ko smo svignili na kopno, smo se vsi sprasevali, komu bi morali placati plovbo. Ta isti trajekt smo uparabili se 3x, in ni nihce nikoli zahteval placila, iz cesar bi se dalo sklepati, da so zastonj.

Po kaksnih sestih kilometrih smo zavili, pod veliko skalo, na levo. Je pisalo Pitkanjemi. Ravno tako kot na racunu, katerega je izbruhal racunalnik. Imajo namrec tisoce hisic v racunalniku. Tako kot navodilo za uporabo. In to celo v anglescini. Ker orijentirati se v Finski je zelo hudo. Vsa jezera, vsi gozdovi so enaki. Vse ceste, vse vasi in vecina mestec, so si podobni kot jajce jajcu. Pa je vse eno carobno lepo.

Pitkaniemi je posestvo od Pitkatov. Prvi Pitka je bil najbrz lovec, ribic in pomalem kmet, ker kaksnih vecjih obdelovalnih površin nismo opazili. Danasnji Pitkati pa so del posestva preuredili v turistico naselje. Kaksnih 20-30 hisic. Ena manjsa od druge. In ena grsa od druge. Namrec iz casov, zacetka prefabrikacije v lesu. Z rdecimi zavesami, kar pa tudi slucajno ne odtehta, rdece hise z belimi okenskimi okvirji, kakrsno si je zelela Daniela, pa se kdo zraven. Sosednja hisa je 20m stran. In torej ni bila namenjena Fincem. Ker le ti nocejo nikogar srecati na jezeru. Turisti pa bi bili prevec prestraseni, ce bi hise stale prevec narazen, ker jih lahko kaksen medo snede.

Vsaka hisica ima toplo vodo in savno. Kar sploh ni neobicajno. Imajo tudi stranisca, in so zato malo drazje, kot obicajno. Ker ponavadi imajo skupno in je prav tipicni del Finske arhitekture. A med nami so bili tudi taki, kateri ljubijo naravo samo ce se je ni treba dotakniti.

Vsaka hisica v Pitkanjemiju ima tudi ribisko palico, za katero rabis dovoljenje, katero se placa, in coln. Mozno je igrati tenis in pozimi smucati. No mi smo izkoristili samo colne. Mnozina pa zato, ker se je sezona za Fince ze koncala. Kajti vsi imajo dopust v juliju, in je bila vecina his praznih.

Po vecerji so odsli vsi veslat. Sam pa sem zrl v soncni zahod in uzival. Kajti ko so se veslaci dovolj oddaljili, da ni

bilo vec slisati rezgetanja, so se oglasale samo se vecerne ptice. In je bilo sila romantico in pomirjujoce. Po celem dnevu pospesenega nakladanja.

V soboto smo se odpravili proti Jyväskylä. Seveda preko velikega jezera. Ker smo odkrili da tudi tu pelje cesta po otokih. Nekateri niso povezani in smo uporabili trajekte, kateri so pa tudi tu zastonj. Med potjo je malo podezevalo. Pa nic ne de. Polek 100 otokov in 100 jezer je bila se ena zanimivost. Kmalu po Joutsu, se glavna cesta, katera je sicer dvopasovna cesta, nenadoma razsirila na kaksnih 8 do 10 pasov. Pa sta bila narisana samo dva, lepo po sredi. In to je trajalo kaksnih 5km, potem pa zopet po starem. Smo se zacudili, in po burnem premlevanju zakljucili, da je to letalisce ce je potrebno.

Glavna cesta je potegnjena kakor z ravnilom iz ameriskih filmov. Tako da v glavnem v podrocju jezer ne vidis dosti vec kot vedno isto hosto. Zato se izplaca izbrati lokalne stare trase, po možnosti po otokih, da vsaj kaj vidis. Ceprav potovanje postane izredno dolgo. Tudi zaradi tega, ker velika vecina vozi po predpisih, kar pa pomeni pod 80km na uro. Vsaj na glavni cesti bi se dalo brez velikih tezav voziti 120. A ta je rezerviran samo za avtocesto.

V Jyväskylä smo v turistickem biroju nabrali prospektov o Alto kolikor se je dalo. In teh je zares veliko, ker dejansko nimajo nic drugega. V muzeju, katerega je tudi zgradil Alto smo videli da je na mestu Jyväskylä bila 1805 zaga, in nic drugega. Potem so postavili pa predelovalno industrijo za les in lesne proizvode. In mesto se je zelo hitro razvilo. Dan danasnji je eno od bolj pomembnih, in predvsem bolj znanih v Finski.

Na nesreco smo prvega Alta srečali takoj cez cesto. Kulturni dom, kateri pa sploh ni bil fajn. In potem hodis okoli hise in si mislis, da bi ti moralo biti vsec, pa ti ni, reces seveda nic, saj je vendar Alto, in prav s tezavo naredis posnetek, ker priti v dezelo zaradi Alta, zahteva vsaj posnetek, pa ceprav posiljen.

Naslednja je bila policijska postaja, ki je boljša, pa se vedno ne tisto kar si pricakoval. Tudi upokojenski center nas ni razgrel, tako da sta Francoza ze zacela z zatrtimi protestanti in hladnimi skandinavci.

In smo sli mimo poste. Ta je iz Altovega klasicisticnega obdobja. In je bila hisa nama ze mnogo bolj dopadljiva. Francozema pa normalno cisto nic.. Pri delavskem domu sva pa ze po eni nogi skakala, ces kako fino je, Francoza sta pa mislila da sva zmesana. Kajti tudi ta je iz casa klasicizma.

Potem sta hotela videti Altovo stolpnico, pa je bila na sreco predalec. Tako da smo pri njegovem klasicisticnem bloku, kateri je bolj komsa-komsa, zavili proti univerzi. Hisa sama je dopadljivo sprejemljiva. Se ji pozna roka velikana. Zato ker jo vsi tako hvalijo, smo jo morali dodatno natančno pogledati, a je tudi tu bilo cutiti da ni dal vse od sebe. Urbanizem je bil pa tudi za francoza zelo drugacen. Ceprav sta ortodoksna modernista. Cim bolj grdo, tem bolje. In sta bila zmedena.

Ko smo pa videli se oba muzeja, in popili kavo v Altovem muzeju, ter pojedli kolacke, za katere je Danijela rekla da izgledajo dobro, da pa to ze niso, in smo bili utrujeni, smo vsi v en glas rekli, da tudi bogovi gresijo. Cetudi iz cisto drugacnih osnov. Namrec za moderniste je bilo veliko prevec dekoraterstva. Za naju pa premalu poetico. Pa ne da bi bilo

slabo. Ravno nasprotno. Zelo dobro. A od Alta bi clovek le vec pricakoval.

No, kolacki so nam dali moci za Säinätsalo. Ta je dokaj blizu Jyväskylä. Na polotoku velikega jezera. In mestna hisa katera je izmisljena od Alta je zares super. V trenutku je bilo pozabljeno vse kar smo pogresali iz Jyväskylä. Ceprav je bila hisa zaprta, bili smo namrec ze malo pozni, je bila vsem vec kot vsec. Ceprav iz razlicnih izhodisc.

Ter nam je dala moci se za Altovo vikendico na Muratsalu, otocku v blizini. Naselje Muratsalo smo videli 3x. Ker v katero koli od starih ulic smo zavili, smo se vedno znasli na zacetku. V cetrtu smo vprasali. In vprasana je bila cisto navdusena, ker tudi njen sin studira arhitekturo in ker se avto poln arhitektov prevaza po vasi in isce Alta.

Instrukcije so bile izdatne in so nas pripeljale do vhoda posestva. To sploh ni malo. In se od vhoda sploh ne vidi his. Pri vhodu so bili pa avtomobili in kolesa. In smo menili, da je gospa Alto prvih 10 let po mozevi smrti, mogoce bila cisto prijazna, sedaj se

ji pa ze malo fuzla, in hoce vsaj v soboto zvecer imeti mir, pred trumami arhitektov iz celega sveta, kateri hodijo slikat detaile v njen budoar. In smo rekli adijo Alto, mi gremo v savno.

Nekateri menijo, da je za vse Altove kikse kriva zena, katera se vedno vodi njegov biro. Drugi pa zopet pravijo, da je vse kar je vrednega, bilo narejenega od altovih zena, da pa je on bila samo inzenir. Bodi kakor bodi. Ene zadeve so super, ena pa cisto nic. In zaradi tistih nekaj fenomenalnosti, mu sam oprostim vse kikse, ne glede na krivca.

Prvic v zivljenju sem zakuril savno. In to brez povprejsnjih instrukcij. Kadar koli sem v savni me je se vedno strah. Sicer vedno manj, a vendar. Ko zlijem vodo na razbeljene kamne, in se para dvigne pod strop, se vedno sklonim, da bi lazje dihal. Smo imeli sreco, da je bila savna na drva, ker elektricne, so iz lastnih izkusenj, dosti drugacne.

In sem jo zahajcal. Pac nisem strokovnjak, in je bilo ze na zacetku 100 oC. In sva poslala Francoze prve v ogenj. Paro. Saj revcki ne vedo kako je prav. Pa jim je bilo zelo vsec. Tako, da sta sla plavat. Midva sva pa imela vrata odprta in je bilo cisto lustno.

So mi naknadno razlozili, da se Finci savnajo, kadar nimajo gostov, v 70 do 80 oC. In je 100 in 120 samo za goste da se jih malo prestrasi.

Po stari finski segi smo po savni pekli klobase in pili pivo. Da ja ne bi izgubili grama teze. Nedeljo smo preziveli na jezeru. Po otockih smo nabrali veliko lisick, na katere so Finci dosti bolj mahnjeni, kot na rjave gobe. In sem povedal sodelavcu v sluzbi in se je zacel kar trest. Ker letos gob v prvi tretjini se ni. Lisicke smo vmesali v rizoto. Malo smo se se posavnali in preveslali kaksno desetino jezera. Dan je bil veliko prekratek, in zato smo se odpravili v en bife v smeri Hki-ja. Tam sta punce po tleh padle ob pogledu na eno damo v roznatem. Saj je bila res smesna, a tako rezgetati se vendar ne spodobi. In sva se z Floranom sprenevedala, kot da jih ne pozna. No njen kavalir na sreco ni stekal, da jo imamo v zobeh in se je vse srecno koncalo.

V ponedeljek sem jih odpeljal v Tapiolo in Otanijemi. Aila je v tem času napravila borovnicevo torto iz borovnic katere smo nabrali na otokih. Torta je bila seveda katastrofa. Te so najboljše in jih imam najraje. Je bilo veliko prevec borovnic in je bila bolj na puding.

V Otanijemiju sem videl prvic v zivljenju, da gre nekdo mimo Alta hladen kot spricer. Zame tanajboljše od Alta, ce ne stejem studija in kulturnega doma v Hki-ju, onadva pa takole. Samo Courbisier. Kurbi gor, Kurbi dol. Kar koli smo videli, sta rekla, Kurbi bi pa takole. Ali pa celo. Kurbi pa tega nikoli ne bi napravil. Na trenutke sta bila prav tecna, s tem svojim Kurbitam. No ja. Vsak kmet pac svoj krompir hvali, in onadva ga imata se posebej dobrega.

Pokazal sem jima tudi vrtno mesto Tapiolo. Ter famozni kulturni center, pa smo se prav hitro sporazumeli, da ziveti v Tapioli ni tako fino kot v starem Helsinkiju. Najbolj presenetljivo pa je, da je bilo postavljeno pred dvajsetimi leti, izgleda pa kot da bi bilo lani. Vzdrzujejo pa zares vredu.

Sem bil ze malo prestrasen, pa me je resila kapelica v Otanijemiju, katera jim je bila tako vsec, da Kurbita niti omenila nista, pa ceprav ni bila postavljena od Alta.

Pokazal sem jima tudi vzrok zaradi katerega bi raje ostal v Finski, kot se pa preselil v Luxemburg. To je ena zelo friska hisa, je se vedno vse razrito okoli, in je bila postavljena pod taktirko povsem neznanih in nemodnih arhitektov. In jima je bil, glej ga zlomka, tudi ta vsec. Sem menil da je to tisto pozitivno v finski arhitekturi, pa sta rekla da so take hise tudi v Franciji. Katerih pa jaz pac nisem videl.

V torek sta odpotovala na vzhod. Mi smo pa praznovali Anabelin rojstni dan v kofetariji ob Seurasariju. Lastnica lokala je Poljakinja, in pece torte sama, in sploh ne vrze ljudi ven ko uradno zapre. Ker zapreti mora po zakonu. In smo sedeli do pol noci, in je prisedla tudi ona, ter nam podarila celo po en kolacek, kar je za Finsko, vec kot presenetljivo. Gre ji sila dobro in to navkljub precej zasoljenim cenam, ker kvaliteta se placa. Najde se pa tudi dovolj domorodcev, kateri radi obcasno pojedjo dobro torto.

V sredo sva imela prosto. In naju je obiskal mormon, kateri je sel po dveh letih misionarstva v divjih finskih hostah domol. Ni mu uspelo me spreobrniti, a je bilo vse eno zelo zanimivo nakladati z njim.

V cetrtek sta se vrnila Francoza. Pa sta bila tako utrujena in polna vtisov, da smo vecer preziveli kar doma. Ter premlevali Finsko in Fince. In je bilo prav zanimivo poslusati, zelo podobne reakcije, pa ceprav nista brala "doziljajev iz deep freezerja". Napravili smo tudi nacrt za vikend.

No, v petek so me poklicali v sluzbo, naj nikakor ne hitim, ker bomo odpotovali namrec sele v soboto, a takrat zelo zgodaj, cesar pa seveda nisem verjel. Tako da sva sla z Floranom gledat Silja Line terminal, kateri je v finskih arhitekturnih knjigah, in je bil postavljen za olimpiske igre, pred mnogimi leti. Pa sva se razvezala ravno ko sva pasirala mimo, in ko Francozi mahajo z

rokami ko govorijo, komaj opazijo nasproti prihajajočega, da se mu ognejo, večkrat ja kokr ne, kamoli da bi videli hise okoli sebe. In sem ga spomnil ko sva bila ze mimo, da sva sla tisto hiso gledat, pa se mu ni ljubilo nazaj. Meni je pa itak grda in tudi nisem silil. Zvecer naj bi se dobili z Anabelo in Heikijem, pa je Heiki ravno podpisoval pogodbo z sponzorjem za njegov novi muzikalicni projekt. Kar je v teh, ekonomsko tezkih casih, gotovo dovolj dober izgovor, da ne gres gledat kopije od Luija de Fina, katerega Heiki zelo dobro pozna, saj sta skupaj gor rasla, ceprav na drugem koncu sveta.

Prisel pa je Anti z Vero. Katera je bila po petih minutah sramezljivosti silno navdusena nad Francozi. A samo za 15min. Potem je pa se 10 min jokala in sta sla. Mi smo pa se dolgo v noc nakladali. In mi je bilo kmalu jasno, da zgodaj zjutraj v Franciji pomeni cisto nekaj drugega.

AALTO 2

V soboto, neznansko zgodaj, ob 11h, smo se le spokali in z nezaslisano brzino, odfurjali proti Lohji. Do Espooja, smo uporabili obicajno pot, ker sem menil, da se vsaj do tam ne bomo izgubili.

In se nismo. Mimo Espa smo vehementno padli, kot stari finski soferji. Izkazalo se je namrec, da predvsem v mestu, tujce obravnavajo malo drugace. Sem ze omenil, da je 90% krizisc, v tej dezeli desnih. Ne glede na velikost ali obliko ulice. Med Finci ni sicer nikakrsnih problemov. Po mojem mnenju vozijo celo hitro. In ravno v tem je caka. Kot tujec, pac malo bolj previdno vozis, ker zihr je zihr, in tudi malo na levo skilis, pa ceprav menda ni potrebno. In te od suba precitajo. Potem pa malo cakas. In se malo posilis. Pa stece. Docim, ko sem vozil Antijev avto, teh problemov bilo ni, navkljub skiljenju.

Ko sem ravno pri skiljenju. Finci se ravno pripravljajo vlado zamenjati. In so vodje strank, v predvolilnem golazu, hudo zaposleni. Pa je Heiki rekel, da en doticni kuhar, skili, in to navzven. In ta bi bil po njegovem mnenju ta naj boljsi. Ker bi lahko istocasno na Svede in Ruse pazil.

Pa salo na stran. Pri najjuznejši moreni na Finskem, smo zavili levo. To je en dokaj dolg, pa ne prevec izrazit hrib, kateri je pa dosti razrit. Kajti tu je najblizji peskokop za Helsinki. Peska v Finski kronicno primanjkuje. In ubozcki granit tolcejo, in to vseh barv in vzorcev, za katerim bi si marsikateri arhitekt iz nase doline, vseh dvajset prstov polizal. Narobe svet. Imajo namrec tudi kamnolom apnenca. Kateri je pa tako globoko, kot Zasavski premog, in ima tudi podobno ceno.

Na koncu morene, lezi vas, pardon, mesto Lohja. Lohjo, Pohjo, Fiskars in Bilnas nama je pokazal Hanzi. Hanzi je tudi rekel, da bodo slikarije v Lohjini cervi kmalu propadle. Ker so v cerkev polozili talno gretje, in sedaj je se pozimi tako lepo toplo. Je pa cisto mogoce, da zelo slabo za slikarije, katere so se ohranile 500 let v vlagi in mrazu.

Slikce v Lohjini cerkvi so zares omembe vredne. Jih je narisal en takratni, lokalni "Generalic". Za razliko od nasih mojstrov, kateri so poizkusali posnemati Ticiano, pa jim ni cisto ratalo, in jih sedaj hvalimo zaradi osebne interpretacije in upliva severnih dezeli v mediteransko kulturo. Mojster v Lohji pa ni niti poizkusal posnemati. Ta je namalal, kar mu je na misel prislo. In to bolj na hitro. In so bolj karikature ali pa celo grafiti. Taki zelo posvetni in veseli. Polni zivljenja. Sicer kobajagi iz cerkvene ordnunge, a iz iste vasi kot avtor. In se prenekateri lahko od srca nasmejis. Me prav zanima, kako uspe fajmostru farane uzdati, ko jim pridiga med takimi slikcami.

Hanzi je tudi rekel, in Hanzi je ucen moz, da so cerkve, in bilo je govora o kamnitih, vse na holmcu. To pa menda zato, ker niso znali odrov postavljati in skripcev uporabljati. Ter so zato cel hrib nasuli, da bi vrhnje kamne polozili. In ti zo zares veliki. Tako pri dnu, kakor pri vrhu. Samo gornji del zakljucka je iz opeke postorjen. In tu so se potem razziveli. Napravili so ornament iz opeke, in ta je menda na vsaki cervi drugacen. Ko je

bila pa dokončana, so pa cerkev odkopali in zemljo razprostrli naokoli. In ta jim od tedaj služi za posvečeno zemljo. Ker v trdo skalo pokopavati gotovo ni lahko.

Iz Lohje smo seveda zgesili cesto, a smo bili se vsi polni poleta, in nas sprememba sploh ni ovirala, da ne bi se intezivnejše nakladali. Tako smo smer naravnali sele v Tamisaariju. Tam smo zavili proti Salu. In celotna pot ni bila omembe vredna. Samo kaksnih 100 jezer, pa nič drugega. In kot že omenjeno so vsa podobna. Prav zaprav je Finska zelo podobna kot Francija, če si turist seveda. Sta najina Francoza pri vsakem jezeru rekla: lej jezero. Jaz pa sem kot star Finec dodal: ja, ja. Ko naju je pa Florjan vozil po Franciji, sem pa jaz pri vsakem gradu rekel: lej grad, on pa, kot prekaljen Francoz: ja, ja.

Tudi Salo, navkljub obetajočemu imenu, ni omembe vredno naselje. Vsaj ko samo pades skozi. Je pa zato senatorij v Paimiu. Paimio je na zemljevidu čisto zaresno mesto. Pa ga ni niti za vas. Če sem natancen, za finske razmere je dokaj velika vas, a vse kar bi moralo biti mesto, je raztreseno po divjih hostah okoli. Ko se vozis skozi mesto bolj spominja na Pokljuko.

Senatorij nas je sarmiral. Ene bolj, druge manj. Pac glede na zastruplenost z Le Courbisierom. Poznal sem ga iz knjig, kot eno bolj pomembnih Altovih del. Zaradi njega je menda postal slaven. Meni pa ni bil nikoli vsec. To mi je bila prav zaprav uganka. Kaj neki le vidijo na njem. Čeprav se tega nisem upal nikoli na glas povedati. Sedaj mi je pa odleglo. Hisa je namrec vec kot super. Predvsem pa je 10x manjša, kot sem si jo predstavljal iz fotografij. Prav cortkana bolnicica. Če ne bi bilo toliko ljudi v pizamah okoli spanciralo, bi se mogoče celo razzivel. Tako mi pa ni bilo do sale, in sem si jo bolj od zunaj ogledal. Kajti v takih miljejih se takoj pocutim malo bolan. Podobno kot pri srečanju z policajem. Kot da sem česa kriv.

Seveda smo se tudi v Paimiju izgubili, in je včasih le fino v naprej pogledati zemljevid nameravanega popotovanja. A na vkljub težavam le dosegli Turku. Malo smo že bili utrujeni. Eni bolj, drugi manj. Pa se v Turkuju ni za ljubitelje Alta veliko za videti. Tako da sam tudi slučajno nisem imel v mislih nič dotičnega. Bila je sobota in center je bil nabasan z avti. In ko sva z Florjanom delala že četrti krog, iscoc parking, katerega seveda opazis, ko si že mimo, in že naslednji leže za tabo. In je Daniela izstrelila že dvestoto povelje kaj je treba videti in katera smer je prava.

Takrat je pa pocilo. In to na prav francoski način. Z 200 besedami v sekundi, z veliko mahanja in skakanja. Celo bolje kot to zaigra sam Luis de Fines. Z pravimi nevihtami na obrazih. Jaz sem pa slikal. In napravil nekaj prav sarmantnih posnetkov.

Pa je z Francozi lustno. Po nevihti pa tudi posije sonce. Zato smo popili kavo in pojedli kolacek. Ter nadaljevali nakladanje, kot da smo v sahari, kjer nikoli ne pade dez, kaj sele nevihta.

O Turkuju sem vedel, da je bil včasih glavno in mogoče celo edino mesto ta dezele. Da je gotovo najstarejše in da ga je Gustav postavil. Da je malo na Stockholm in da je skoraj v celoti pogorel. Ter za to nimas večje izbire. Kajti pri ponovnem postavljanju, se jim je neznansko mudilo in raje niso povabili velikih imen, da ne bi prevec zakomplicirali.

Iz zemljevida sodec, in nekaj letalskih posnetkov, je na Stokholm samo, ker je pred mestom vec 100 otokov, in je gotovo potrebno v mesto slalom voziti, ce jezdis ladjo. V vseh drugih pogledih, se pa ne more primerjati z zgoraj omenjenim.

In smo poiskali turisticni urad. Tam smo dobili prospektic za dve sprehajalni turi. Obe ob reki Auri. Ena gor, druga dol. Izbrali smo gornjo varianto, ker je obljubljala staro mesto. Pa se to, smo samo delno upostevali.

To pa zato: Smo sli ob reki gor. Kar je dosti sarmantno, zlasti ce upostevam danosti v doticni dezeli. Kajti z kaksno Seno v Parizu, se pac ne more meriti. Recica je bila vsaj v tem letnem casu, stojeca voda. Polna colnov in bark. Vse kar leze in gre ter je nizje od najnizje tocke na mostu. Drevored na vsaki strani ter tu in tam, dve ali tri lesene, stare hisice, med novodobnimi monstumi, so ti dale vedeti, ako imas izostren cut za rekonstrukcije, da je to vcasih bilo zelo lepo mesto.

Nacrta se nismo povsem drzali in smo prekali recico na prvem dosegljivem mostu, ker je na drugi strani trg z katedralo. Tudi ta ima z parisko Naso Damo, kaj malo skupnega. Ti pa predvsem v notranjosti da vedeti, da je Finska, ce hocejo ali ne, del Evrope. Gotika brez gotskih detailev. Ce prides iz Francije si razocaran, kakor sta bila nasa dva. Meni pa je bila vasec. Predvsem, ker take v tej dezeli se nisem videl.

Danielo pa je najbolj fasciniralo, da imajo v cerkvi stranisce. In to tako moderno. V marmorju in ogledalih. To govorim za moski del seveda. Kajti Finci sploh niso posebej dovezetni za moderna gibanja, in se sploh ne kopajo nagi, kakor misli vecina Americanov. Mogoce je na Svedskem drugace. Tu pa ze ni. Lahko celo recem, da je dosti bolj zapeto kot v nasi dolini.

Pogledali smo tudi zacetek druge sprehajalne variante, pa se malo v notranjost mesta, pa ni bilo nic kaj posebej presenetljivega. Tako da sem naredil samo se posnetek, Engelope pravoslavne cerkve, na glavnem trgu. Vcasih pac pritisnem, ceprav ne vem vedno zakaj. Posebno ce hodim kje ze precej dolgo, pa se nisem posnetka naredil.

In smo se odpeljali na drugi konec istega trga. Kateri sploh ni dimenzij Nevskega prospekta. Prav zaprav ni dosti vecji, kot Ljubljanska trznica. A smo pozabili, lej ga zlomka, na Altov Turun Sonomat. To je tiskarna Turkutovega "Dela". To je ena od bolj pomembnih Altovih proizvodov, vendar meni nikoli ni bila vsec. V zivo pa se toliko manj.

In smo se zapeljali do Turkutovega gradu. Prvo je bil grad, potem so pa mesto postavili. Znana zgodba, kali? No. ta je v toliko bolj zanimiv, ker je nekoc stal na enem otoku. Pa niso grad prenesli, le vodo so zasuli, in danes stoji med parkirisci Viking Line terminala, kajti ta tudi od tu naviga po svetu.

Grad ima od svojih pra zacetkov isto dimenzijo. So postavili dva stolpa, na vsak konec otocka. Stolpa so povezali z obzidjem, in to je bilo tudi vse za zacetek. Ni bilo lepo, je pa bilo mogoce dovolj funkcionalno. Ko so ga pa prezidavali, v vseh mogocih casih, so ga pa sirili samo na vznoter. In danes stojita dve dolgi, visoki in ozki hisi, z se ozjim in se daljsim, in se globljim dvoriscem, katero pa zapirata stolpa na konceh. Grascino restavrirajo. Z Svedskim denarjem in Finsko natancnostjo. In to malo dlje traja, je pa zato 99% ucinkovito. In je kaj videti. A bi prevec papirja porabil, da bi ga opisal.

Ce misli kdo na Finsko priti, go bo itak videl. Jezer in host se bo prej ko slej navelical. Ce mu bo pa po Helsinkiju se kaj casa ostalo, bo sel pa gotovo v Turku, ker kaksne vecje izbire ni. In ko bo ze tam, tudi ne bo imel veliko drugaga videti, in ga bo pot gotovo zanesla na dvorisce zgoraj omenjenega gradu. In to je dovolj dober tazlog, da o gradu, pisal pac ne bom. Pika.

V arhitekturnih knjigah o Finski, je tudi en Erik Brigman, kateremu je uspelo v Turkujo, na pokopalisce, postaviti, kapelico. In smo se odpeljali. Pokopalisce je veliko. Pa bolj dolgo kot široko, in smo normalno prisli iz napacnega konca. Ter je na zacetku en modernisticni lar pur latizem. Ker je pa Brigmanova kapelica vedno slikana samo od znotraj, in sem bil jaz krivec, da smo se odpravili v to avanturo, sem bil hudo prestrasen, ce ni mogoce ta. Na sreco ni bila prava hisa, pa se Florjanu je bila vsec.

Tudi Brigmanovo mojstrovino smo nasli. Pa je nismo videli od znotraj. Malo se je ze mracilo, pa se dezek je poplesaval, in v tem casu se zacnejo prebujati pokopaliski strahovi. Tako da smo jo jadrno ucvrli v Nantali.

V Nantaliju smo najeli rdeco hisico z belimi okenskimi okvirji. Katera pa je bila v resnici cisto nova varianta, na temo post moderne. Tako kot vse v kampu. Hisica je bila brez savne, kar nas je primoralo v najem skupne savne, za celo uro. Ta je bila elektricna in ni bilo tako fino, kot prejsnji teden. Pa sta sla francoza vse eno plavat. Mraz jih sploh ne gane. Tako kot mene ni na zacetku. Sedaj pa vem da je toplote cez leto tako malo, vrocine pa se takrat ne, kadar je vroce, da je potrebno toplotno energijo sparati in akumulirati, da ti na zimske dneve ne bo narobe hodilo. Nazaj grede, od savne do izice, so Florjana obstopile pijane najstnice. In Daniele je komentirala, da se je pocutila kot bilka, ko se je Florjan razgovoril, in kompletno pozabil, na boljso, cuteco in dehteco polovico.

Lokalna mularija. Se pravi. Mularija iz okolskih vasi, najame izice, da lahko v miru pivo pijejo, pa kadijo, pa pozgeckajo se tudi gotovo, pa se grdo lahko govorijo. Ceprav prav socnih ne poznajo. Se najhujse kar lahko Finec izjavi je perrkele. Kar je po nase hudic. In glede na razburjenje, dodajajo r-je. In lahko srecas pijancka, kateri je ravno zadnji zep, ze tretjic obrnil, pa navkljub temu ni nase niti penija, potem lahko rece, ce ni iz dobro vzgojene familije: perrrrrrrrrrrrrkele. Kar mi pa nikoli ni uspelo presteti, kajti so zelo hitri, navkljub nenavadnostim v jeziku.

Po stari Finski navadi, smo po savni pili pivo. Stevilka 1. To pa zato, ker v kampu, dobis samo tega. Pivo je namrec ostevilceno od 1 do 4. Obstoja pa tudi brez stevilke. Ta je kompletno brez alkohola. V trgovinah "Alko" dobis st.4. Te stacune so pa vec zaprte, kot odprte. V samopostreznih trgovinah. dobis od 0 do 2. Ce pa ima lokal dovoljenje za tocenje alkohola, pa prodajajo vse tja do st. 3. Florjan je bil nad enico kompletno razocaran. Sam pa nisem pivopivec in nisem zaznal razlike.

Klobase smo pekli na elektricnem stedilniku. Kajti post moderna ne priznava romantike, in v hisici ni bilo kamina. Smo pa zato imeli dimno, alarmno napravo. In ta se je vkljucila, kmalu po dotiku, prve klobase z, se ne toplo, ponvijo. In ta vrag proizvaja obupno visok zvok, kateri reze v usesa, ceprav celoten

stvor ni večji od skatlice za cigarete. Pa se nehati noce. Sem odprl okna in vrata, ces jo bo minilo. Ja vraga. Se bolj je zacela, kot bi ji svez zrak prijalo. Strop v hisici je bil visok, hudic pa cisto pod slemenom. In so vsi, seveda, pricakovali, da jih bo Tantalovih, ali kdo je ze bil, muk, resil edini prisotni alpinist. In sem se zviral od pograda, cez vrata v kopalnico, in jo komaj dosegel. Kakor naroceno, se je vse skupaj zataknilo, in mi ni ostalo nic drugega, kot da sem jo, na prav graciozni nacini, izpulil. Pa se potem ni nehala. Vse dotlej dokler nisem baterije iztaknil. Ce bi samo se enkrat pisknila, bi jo ob tla zagnal, pa se pohodil. Je malo manjkalo da nisem rekel, perrrr...

Zjutraj smo si ogledali Nantali. Na francoski nacini. To pomeni skoraj teci do cerkve, in reci: hm, se napotiti po pristaniscu in nic reci. Sibati skozi edino sarmantno ulico in reci: hm, hm. In potem pol ure iskati izhod iz mesta, ker so vse ulice enosmerne in zaranzirane tako, da cim dlje ostanes na obisku. Kajti Nantali je bil ze od vekomaj turisticni del Turkuja. Tu se je kopala Svedska in Ruska aristokracija. Na sreco ni pogorel in je stara ulica zelo lustna. Toliko gostiln, kot v tej ulici, ni v celi Finski skupaj.

Nantali ima sicer vec ulic, a so vse nove in ne posebej zanimive. Ze tako smo bili pozni. In to je bil zadosti velik razlog, da smo se podvizali proti Poriju.

Pot sploh ni bila zanimiva. Tako malo jezer, da ni omembe vredno. Sicer pa nas je celotni vikend, pot vodila, po najbogatejšem delu Finske. Lohja, Pohja, Bilnas in Fiskars je teritorij rudnikov. Po vecini zelezove rude. Od tu so najbolj poznane, in najbogatejse zelezne firme. In med njimi, dalec najbolj razvpit Fiskars. Med Turkujem in Porijem, pa je doma kmetijstvo. Tako da tudi veliko gozdov ne vidis. Je pa zato tu največ Svedov. Pardon. Svedsko govorecih Fincev. In tu kaj lahko srecas Sveda ki ne zna in noce znati Finsko. Kakor v Lake area srecas Fince, kateri ne znajo in nocejo znati Svedsko.

V Pori sploh nismo zavili. Uporabili smo obvoznico, ker vila Maiera stoji v Noormarku. In smo imeli zmenjeno, da nam bo pokazana ob 13h. Tako da smo nadaljevali in prisli pol ure prekmalu.

Vila, prav za prav tri vile, so na prostoru, kateri je povsem locen od naselja. In tja sploh nismo zavili. Vila je bila postavljena za rod Guliksen. Se bolj natančno. Za en rod svedov, katerim sem pa pozabil ime. So pa se danes najbogatejsa, ali pa, ena od najbogatejsih rodovin na Finsem. In k njim se je prizenil ata Guliksen. In tast je zeta postavil za direktorja lesne industrije, katere lastnik so se danes.

Vsak moski predstavnik, lastnikov firme, si je postavil spomenik v obliki vile. In tako so danes na posestvu tri vile iz razlicnih casovnih obdobij. Hiso katero smo mi kanili videti, so postavili zadnjo, in je najmanjsa. Hiso so dali postaviti, sinovemu najboljsemu prijatelju, Altu.

In ta je dodobra izkoristil priloznost. Se je zares razpistoljil. Tako zelo, da sem bil kar malo razocaran. Kar pa moram posebej razloziti. Namrec, pri Altu me navdusujejo preproste in ciste resitve. Katere so pa ponavadi polne duha in moci. Maeira je pa zelo drugacna. Tu je imel prevec denarja. Je

postavil, sicer super hiso, a kot da ne bi bila Altova. Toliko kompozicij, toliko materialov, toliko struktur. Vsak detail je bogato prestudiran. Kar sploh ni slabo, a za moje pojme, za katere se pa ve, da so bolj koms-komsa, dosti prevec nasiceno.

Hiso se danes obcasno uporabljajo. Kajti Altov prijatelj, guliksenov sin, je dan danasnji eden bolj popularnih arhitktov. Pa ne tudi naj boljsi, po mojem skromnem mnenju. In se pridejo obcasno posavnat. To je tudi vzrok, da se moras najaviti. Da jim ne bi klobase snedel, katero popapajo po savni.

Ce jih ni, in menda jih ni velikokrat, potem ti hiso pokaze brhka mladenka, katera se pripelje iz Turkuja in je placana od fundacije Alto, katera je tudi pod okriljem zgoraj omenjenih svedov. No Francoza sta bila ze malo utrujena od nenehnega primerjanja z Le Coubisierom, in zato smo pobrali vseh pet jurckov na vrtu in se odpravili na en otok v blizini Porija.

Na zalost se je med potjo vreme sprevrglo in sta se nasa dva premislila zaradi kopanja. Tako da smo naredili samo piknik, na eni skali ob morju, nabrali se 10 jurckov in se odpravili proti domu.

Tudi ta pot ni bila omembe vredna. 2x smo se ustavili, da bi se kaksno gobo nasli, pa brez uspeha. 1x smo se pa ustavili v enem kavbojskem motelu, kamor pridejo lokalni frajerji, z svojimi ogromnimi, zloscenimi avti, fliperje spilati. In smo modrovali, ces kaksno mora biti zivljenje, ce si rojen v vasi ob veliki cesti, nekje sredi divjih finskih gozdov.

V ponedeljek sem odpeljal Florjana, ker Daniela je imela ze poln kufer Alta, gledat Altov studijo in kulturni dom v Hki.-ju. Altov studijo se deluje, ceprav ne vem ali ga vodi njegova zena. Mogoce sta celo dva. No v njegovem originalnem studiju, kateri je pa razmetan kot vsi biroji po svetu, sva zadnjic srecala avtobus Japoncev, kateri so prav navduseno slikali rozice po vrtu. Vodja grupe, starejsi gospod, nama je dal darilo. Radirko. In ko jo je izrocal, to je v casu ko oba drzita darilo, vsak iz svojega konca, in ko nisi se cisto prepričan, ce ga bos dobil, je rekel. F.L.Wright je rekel, da je to najpotrebnejse arhitektovo orodje.

Sedaj, se Florjan ni posebej razgrel ob pogledu na mojstrovino. Tudi on je imel Alta za poln cez glavo, pa ceprav sva srecala Italjansko grupo, katera je na vsak nacin hotela noter. Ker pa tudi ta biro deluje, kot vsi ostali Finski, in sem bil jaz ze iz sluzbe brisel, je bil tudi ta ze zaprt. Zato sva se odpeljala na drug konez centra, kjer je Alto postavil tretje cudo.

Kulturni dom. To so v resnici tri hise, ceprav vedno slikajo samo del ene. In to ta okrogle. Je ena napolitanka, ena spuzva in dolg kanape. Upam da je prava beseda, da ne pomeni kaksno hrano. Edina slikana, spuzva, je sicer fajn, in v kompoziciji dalec najbolj zanimiva, a po mojem mnenju vse tri delujejo kot celota, in ga z slikanjem samo ene malo biksajo. No Florjan je dolocil, da je samo napolitanka uredi. Ce ta ni mal prtegnjen, pa nic nocem.

Ga ze malo biksajo tile francozi. Mu je slo dokaj pod nos, ko sem mu parilal, na opazke o dekoratertvu, da je Kurbi, tudi veliko stvari naredil "da bi bilo lepo" cisto nic funkcionalnih.

Pokazal sem mu tudi skoraj cisto nove bloke. Postavljene od lokalcev in so mu bili vsec. Pa ceprav je veliko, ali pa celo vse eno samo dekoraterstvo. Tako da prav dosleden z svojim dekoraterstvom pac ni.

Finci so za moje pojme razvili najboljše, mogoče celo na svetu, gradnjo z prefabriciranimi elementi. In s tem sva se strinjala, da na račun Rusov. Tam so postavljali grozote in služili, nafto in plin, da so lahko doma sistem razvili skoraj do perfekcije. Sistem, kadar ni krize, zelo dobro deluje. Vsaj kar se gradnje tiče. Z cenami namrec nisem na tekočem. Gradis pa podobno kot z Legotom. Na gradbiscu, mimo katerega se vozim v službo, opazujem kako hise rastejo, kot sedaj gobe po dežju. In sem videl da so montirali fasadno steno z vgrajenimi okni in finalizirano zunanjo in notranjo steno. Pa rec kej, ce mores. In da ne bi izgledalo kot v Rusiji, potem zunanjo površino obložijo z najrazličnejšimi materiali, vzorci in barvami. Kar je cisto dekoratersvo, pa se ni nic pridusal.

Punce so doma v tem casu filozofirale. Si v tem casu, v resnici niso mogle privosciti resnega klepeta. A sva tudi tega prekinila, kajti zame je bil to zadnji dan z njima. Odpotovala sta namrec pred mojim prihodom iz službe in zato smo se poslavljali. Slovo, kot vsako slovo. Bolece in otozno. A kaj se ce. Ob letu, upam, osorej. Tako je bilo. In bilo je lustno.

PIKE:

Vse mogoče in nemogoče se mi je pripetilo v zadnjem času. Take zadeve, da sem se odločil, da bom na papir dal, navkljub temu da ni potopis.

Kar ne vem kje bi pricel. Bom poizkusil biti metodoloski in to od udzadi.

Torej. Danes pride na obisk Ranko. Radovic. Ce ga ne poznas. To je eden od dveh, v nasi dolini poznanih, Beograjskih arhitektov. Ranko ni toliko star kot, ze omenjena gospa Swanova, naklada pa cisto tako. Se malo vec, ker ni cutiti jezikovne bariere in si zato da duska.

Naprimer. Zazvoni telefon, kar sploh ni res, ker tukaj telefoni proizvajajo vse druge zvoke, razen zvonjenja, a tako se rece in naj zatorej ostane. Zazvoni telefon, dvignem in recem: ja prosim, po cemer me pozna ze pol mesta, in se vsuje toca, hudournik, tornado in kar je se taksnih pretiravanj, besed. V zacetku sem poizkusal se kaj dodati k monologu, pa je bilo povsem neuspesno. Tako da sedaj uporabljam samo se da in ne. Pac odvisno od teme in razpolozenja. Ce me zanima potem sodelujem z ne, ker se potem razpistolji in pove se ene tri stvari zraven. Po kaksnih treh urah nakladanja, pa zacnem sistematicno uporabljati da, ker je po takem casu, se tako zanimiv clovek, malo utrujajoc. In to navkljub temu, da je profesor na Bg. faksu, pa v Hki. faksu, pa na japonskem, pa v Lyonu pa se kje, ce je treba. No profa u Bg. ni vec. Je dobil pismo da ni prisoten na delovnem mestu, pa so ga odpustili. V resnici se pa ne strinja z Sapunovicem, in so sedaj, menda, postavili za njegovega naslednika, največjega vosla, katerega premore Bg. fax.

Ranko je Crnogorec in voli "sladko". Tega pa pri nas nimamo in zato si v kofe nasuje 6-8 zlic sladkorja. Zraven pa stalno hvali Ailine piskote. So menda skoraj taki kot tisti, katere mu je baka pekla.

Sedaj uci Fince urbanizma in deliva mnenje, navkljub temu, da ni bral dozivljajev iz freezerja.

Naj bo tole, za sedaj dovolj. Da ne bom ze na zacetku vsega povedal in mi za konec ne bo nic ostalo.

Ja, kaj je se novega. A-ja. Dopoldne smo sli v Vanto, se slikat pred pike. A to moram dodatno razloziti.

To je bilo pa tako. Pred cirka pol leta je Anti ravno oddajal projekt, prenove, garazne hise v Vanti. Takrat je njegov biro se migal. V ponedeljek bi moral oddati kompletno dokumentacijo, vkljucno z barvnimi studijami, in tu se je zalomilo. Je zmanjkalo casa in je pritekkel. Pomahajte, pomahajte.

Sam z barvami nisem najbolj mocan in je zato vsa teza odlocitve padla na Ailina ramena. V barvah je za moje pojme taglavna, a kaj ko je najpocasnejse bitje v mestu. Tako da je minila sobota in je v nedeljo zvecer le morala reagirati. Na hitro je naskicirala dve varianti. Z nobeno ni bila prav posebno zadovoljna. Tako da z kaksnimi sanjami za uspeh ni bilo racunati.

Izbrana je bila seveda ta naj slabša. Tipicno. A kaj se ce. Ce investitor tako pravi je treba ubogati. In v tem primeru je bila ta naj vecja gradbena firma v mestu. Pri kateri se smehlja

in kima tudi moj sef, kateri ima cez 100kg in 2m v vis, in je torej priblizno 4x vecji volumen kot Aila.

Sam sem bil malo skepticen, ker slikica 6x 18cm, ko jo povecas na 5x 20m povsem drugace deluje. Ko jo pa montiras se v Vanto, v naselje najbolj grdih blokov, katere si lahko zamislis, potem je pa vtis se bolj drugacen.

Potem smo pa na vse skupaj pozabili. Vmes je bil finis natecaja, a o tem pozneje, ker opisujem kronolosko, od udzadi, in sem sele pri dopoldnevu.

No, ko smo oddajali natecaj. Bolj natančno. Zadnji teden pred oddajo, je prislo povelje, da moramo, lastnorocno, Aila, Anti im moja malenkost, naslikati tisto skicico na 20m dolgo steno. Ker ga ni maistra, ki bi kaj takega, za normalen denar, skupaj spravil.

Prvo kar smo naredili smo se malo sporekli. Drugo, smo premaknili datum zacetka akcije za en teden, ker smo menili, da je natecaj malo bolj pomemben. Pa tudi, takrat se kaksnega posebnega mraza, vsaj takega, kateri se spodobi za to dezelo, v doticnem letnem obdobju, se bati ni bilo. Zato smo vse te korake naredili povsem brez panike. Je pa mraz pritisnil takoj naslednji teden. Kot zakleto. Sam sem bil malcek nejevoljen, ker stati 8 ur na -10 do -15(c in malati kroge, pa ceprav v lastno slavo, ni nic kaj prijetno.

Pa se je cisto vredeu izslo. Smo se domenili da zacnemo v torek, ker smo v ponedeljek bolj spali. Ker po dveh precutih noceh me pa ze zacne malo utrujenost dajati. Potem je pa iz torca nastala sreda, pa cetrtek in kot bi mignil je bil naslednji torek. In tudi mrazu je ze posla sapa. Za en teden nismo mi zamudili, ampak firma, katera je pripravila panoje, in osnovno barvo.

No v ponedeljek zvecer, ko sem ravno oblacil levo hlaicino moje nove pizame, katera je clasic model, zelena z plavimi pikami in mi je ravnokar prislo na misel, ce ni Aila dobila inspiracije na moji pizami in jo cepila z Kandinskim. Ko je bilo ze vse domenjeno za jutrisnjo akcijo in je bila Aila se vedno bolana. Tako da je zadnji teden bolj sanjala, kar se pa pri njej ne opazi mnogo, ko je bolj za luno, se je izkazalo, da sablone niti zacete se niso bile. Ni mi preostalo drugega kot obleci se drugo hlaicino, zgoraj omenjene clasic pizame, katero mi je prinesel dedek mraz, ki v tem primeru ni imel veliko dela, saj je tako rekoc sosed, in je gotovo kaj prisparal, kar je pa v danesnjem, recesijskem casu ugodno, ter seveda, da ne bo pomote, sem oblekel tudi zgornji del pizame, ker trebuha kazati se ne spodobi, na Dunaj pa tudi se nisem namenjen, sem porabil vseh 15 min in izrezljal sablone, ker sem bil se vedno malo zaspan. Tako da je bila ze druga faza napravljena na horuk, in tudi tu ni bilo slutiti kaksnega uspeha.

V torek sva se, po sluzbi, ko naj bi me Anti pobral iz biroja, pa me ni, ker je zamudil, sama odpravila v neznano.

To pa dobesedno. Ceprav je Vanta, gledano iz nase doline, se vedno del mesta Hki.ja. In se je Anti, sicer rojen v Laponski, od takrat pa vedno v Hki.ju in bi se ga cisto lahko smatralo za skoraj rojenega helsingarja, izgubil v divjih hostah Vante.

Vanta, kot sem ze omenil, v enem prejsnjih nakladanj, ni mesto, kakrsnega si predstavlja povprecen mitelevropejec. To je pokljuska hosta, brez konca, z grozdi stolpnic tu in tam. Vsak

tak grozd predstavlja krajevno skupnost. Kjer je pa največji je pa center.

In tovarna v kateri naj bi barvala, sploh ni v centru. In sva se malo vozila. En tak hiter turistični ogled, v večernih lučeh. Sploh ni bilo romantično, a sva tovarno le zadela. Ker je bil sistem iteracije. Če ne bo v tej ulici, bo pa v naslednji. In tako kar nekaj ulic naprej.

Barvala sva v tovarni, katera je izdelala kovinske panoje in jih tudi pobarvala. Barvala sva v komori za barvanje, kjer so vsi predmeti, vse stene, skratka vse kar je not, pobarvani. Naprimer pozabljen francoz na polici je iste barve kot polica in ta je zopet iste barve kot stena. Ker je pa bilo zadnje narocilo v zeleni, je bilo zategadelj vse zeleno. Tako kot ze omenjena pizama. Samo se pike so manjkale.

Zeleno, ki te ljubim zeleno. Ko vsaj ne bi tako smrdelo. Je Aila rekla, ko sem domol prisel, da je bilo tako kot bi odprl pločevinko z barvo. Ves sem bil prepojen z vonjem barve.

Torej. Oblekla sva kombinezone, in potem nekaj casa prestraseno stala, v eni roki z sablono, v drugi pa z valjarjem za barvo. Tudi slucajno si nisem predstavljal kje zaceti. Panoji sploh niso bili v vrstnem redu, in sploh niso bili zlozeni ob eni steni, ampak povsod po prostoru. Sem si mislil. Kdor reskira profitira in sem jo prtegnil. Na vsesplosno razocaranje sploh ni bilo uspesno. A kaj sem mogel. 20m dolga stena, v Vanti, bi prav smesno izgledala samo z eno piko, in sem nadaljeval. Pa tudi sablona se je pocasi vdala, in sprejela kar je bilo od nje pricakovano. Nasla sva celo sistem. Anti je valjal, jaz sem pa sablono premikal.

Pri prvih dveh panojih sem se stel, koliko, belih, rdecih, plavih, krogov, kvadratkov in trikotnikov je na skici. Ker se pa tudi slucajno ni ujemalo z realnostjo, sem si pri ostalih desetih panojih dal duska in fantazija se mi je zaplavala v neslutene visave. Tako da sva do pol noci pomalala 3/4 dogovorjenega.

Malo me je bilo groza, kaj bo Aila rekla, ko pa ni bilo niti slucajno podobno originalu. Pa kar je bilo, je bilo. In sva sla domol. Med potjo sem premisljeval, ali nas ne caka naslednja zelo delovna noc. Sem mislil da bo Aila cisto pozivinila in bo treba 3/4 pik na zeleno prebarvati. Ter vsaki piki kompozicijsko studijo napraviti. Pa ni bilo cisto tako. Malo je manjkalo, pa bi bila celo navdusena. Menda izgleda bolj mosko.

Na placu sicer izgleda malo izgubljeno, ker ta 20m dolga zelena stena je samo tretjina od 60 m dolgega zidu. Tako da je bil vtis dokaj drugacen. Ko sem barval je bilo povsod okoli mene polno raznobarnih pik, in cez nekaj casa so se mi se pred ocmi delale. Dopoldne sem bil pa spocit in mi jih je malo manjkalo.

Smo opazovali mimoidoce. So se prav radovedno ozirali. Kar pri Fincih, kateri so tako hladni pomeni, kot ce bi doli kateri po eni nogi skakal. Dve babice sta se celo ustavile in komentirale. Gotovo sta menile, da kaj takega, ko sta bile one se mlade, pa ni bilo mogoce. Ja, kar sapo mi jemlje.

A kaj je se bilo. Moram malo pomisliti. M,m,m,m,m. AAAAAA-JAAAAA. Tak izreden dogodek, pa mi je skoraj usel.

Tisti ponedeljek, pred odlocilnim torkom, ko naj bi akcija koncno stekla, tisti torek je bilo pa tako.

Tam nekje okoli enajstih, ko zacnejo ljudje na kosilo hoditi, in sefom pade koncentracija. Takrat ko ponavadi zacnem kaj zase svindlati, takrat je pa zazvonil telefon.

Ja, prosim?

Ali bi hoteli vlagati. Ce imate 1000 USD vam jih v mesecu dni potrojimo.

Ja bi blo fino, a kaj ko sem cisto plonk.

No potem vas bom pa ob letu zopet poklical.

Mi je Anti naknadno razlozil, da je to mafija iz Holandije, in da cisto vsakega okoli prinesejo. Sem ga vprassal ce govori iz lastnih izkusenj, pa je bil malo hud.

A to sploh ni bil tisti izreden dogodek. To samo za ilustracijo, da sem bil v tistem trenutku dokaj zmesan.

In je zopet zazvonilo. Sem mislil da je zopet tisti vosu.

Ja, prosim?

Mitja tuki, mam paket zate ud Pulone.

Kva?

Ja Mitja tuki, ne? Sm tlele u hutelu, mam ful enih stvari, juttr grem pa u Stokholm. Bom na recepciji pustu. A ne de?

Ja, ja, ja seveda?

Pa mi je sel svindel po gobe. Sem bil tako zmeden, da sem lahko samo se delal.

In usoda je pac taka. In se proti ne da nic narediti, pa tudi ce se v hlace polulas, ali pa se kaj bolj kaloricnega. In sem sel pike malat. Paketek pa vceraj iskat. Sem razmisljal. Gotovo bo knjiga, ker v paket zavitih bomb receptorji ze nekaj casa ne sprejemajo. Pa mi je receptor pomeziknil in mi rekel pazljivo. Takoj ko sem zagrabil sem vedel da ni knjiga. Da je slivovica sem odkril na avtobusu. Da je pa dobra pa doma.

Ta usoda. Prav smesno se poigrava. Tokrat v dobrem, zelo dobrem smislu. Saj imam sedaj, kar naenkrat polno omaro pijace.

Od kar Aila ne dela, in to je sedaj ze vec kot pol leta, in ziviva samo od ene place, na kaksne alkoholne veselosti ni misliti. Pa se v glavnem vsi prijatelji so vodopivci. A glej ga zlomka. Bolj točno, glej Damjana in Kristino.

Damjan služi vojsko na francoski ambasadi. Kristina ga pa moralno podpira. Damjan je tam kanclifuks. A v trgovini Alko ima podobne beneficije, kot francoski ambasador, s to omejitvijo, da lahko kupuje samo enkrat na tri mesece. Zato pa v takih kolicinah, da se zame kaj ostane.

Po novem letu mi je prinesel flasco domacega. Ga njegov ata sam prideluje. In to takega z gorsko rozo znotri. Me je spomnil na brinjevec, ki pa to ni. Anti je pa silno navdusen. Mogoce se nama je pri natecaju zato pridruzil.

Kristina je za darilo izbrala Kalvados, sam sem pa narocil Kosken Korvo. Kar je ruska vodka, na finski nacin. Ker Finsko vodko sem ze poizkusil in sploh ni fajn. Poleg vsega je pa Aila narocila gajbo italjanskih vin. Na zacudenje francozov. A ima svojo logiko. Pri njiju pijemo pac samo francoska vina.

Oba sta naturalizirana Parizana. Njeni so iz ene vasi blizu Versaja. Njegovi pa iz sosednje doline, kot Danjelini. In bova v jeseni se eno poroko v srcu Francije proslavljala. Aila bo celo prica.

Tako. To bi bilo na kratko vse. Razen...

Sva narisala en natečaj. So ga razpisali za muzej moderne umetnosti. Na najbolj pomembnem koncu mesta. Ker ja pa toliko arhitektov bresposelnih, je podloge vzdignilo cez 600 komadov. In bo mal guzva.

Za natečaj imajo Finci rezervirano 6 mesecev. Kar je 6x vec kot v nasi dolini. S tem da je vse o natečaju objavljeno ze pred uradno objavo. In sem zacel dosti prej, da ja ne bi zmanjkalo casa. Aila dosti dolgo ni zapopadla. A tam do novega leta je ze bilo v grobem domenjeno, vkljucno z detaili, kako naj bi izgledalo.

Takrat se je tudi zacelo zatikati, in zmanjkovati casa. Ceprav je bilo do oddaje se dva meseca. Po novem letu se nama je prikljucil tudi Anti. In on ima prav poseben stil. Tako da smo v januarju predvsem sestankovali. Je preskrbel eksperta za svetlobo, elektriko, pozar, promet, konstrukcije, prezracevanje, se celo kustosa enega malega muzeja. In vsak je hotel po svoje. Aila, na katero je padla vsa teza prezentacije, je kar barve spreminjala. Ces pa tako lepa hisa je bila. Najvec problemov smo imeli z pozarom. Finski zakoni so zares smesni, in potem imas pozarno stopnisce 5x vecje od glavnega. Pa smo ga ukrotili. In smo z rezultatom vsi vec ali manj zadovoljni.

No casa nam je kljub vsemu zmanjkalo. In zadnji teden smo vsi risali. Zadnji vikend pa tudi ponoci. Je bilo sila romantico. Me je spomnilo na mladost.

Po uradni oddaji, v ponedeljek 15. 2.93, imamo se tri tedne casa za maketo. Dva smo ze porabili, torej je samo se en. Tako da je panika, in na tem mestu nepreklicno koncujem. Malo zato, ker se kaj bistvenega, drugega pac ni pripetilo, malo pa zato ker se mi mudi plastnice za maketo rezat, potem me bo pa roka bolela in ne bom mogel nadaljevati pisanje.

In zato adijo.

Tako je bilo v februarju 93

DUNAJ :

Je rekel: Dunaj je ful mrtvo mesto. Cez vikend gredo vsi ven, in v petek zvečer se ze nimas kam dati. Tako da je Ljubljana 100x boljsa.

Kva, sem si mislil, rekel pa seveda nic, saj mi je spodnja celjust mahedrala globoko pod nivojem, kateri mi ponavadi najbolj pristoji. Cisto nic nisem stekal. Sem bil namrec globoko preprican, da take groze kot je v Helsinkiju, zlepa ne dozivis, kadar se, seveda, odlocis, preziveti tukaj dlje kot tri dni. No pa nekateri imajo reakcijo tudi ze po prvem. A za take sam sodim ,da so malo prevec pricakovali.

Saj je res hecno. Sem enkrat na glas razmisljal, kako se more razodeti Helsinki, upokojenemu , ameriskemu, ali japonskemu paru, katere pot zanese tudi skozi "Hcero Baltika", kakor jo namrec propagirajo po prospektih, in ta dva para sta celo zivljenje poslusala porocila na lokalnem radiju, "Radio spodnji Coral, Arizona", ali pa "Radio Cyty" iz zgornje Cukijame, in oba sta poleg novic o novem kilometru asfalta v krajevni skupnosti, porocala tudi vse mogoce, kaj se usodnega za svetovno politiko menijo v Helsinkiju, in to ta naj vecja zivinceta sveta.

In koncno toliko opevani Helsinki. Apsolutna vas. Gotovo si mislijo, da so vsi oddelki, za konference o mednarodni varnosti skriti pod zemljo in se vedno "top secret", pa ceprav Sta Gorbi, in Bush ze v zasluzenem penzjonu, in dobro vesta da v Helsinki pa nikoli vec, ker tam pa zares nimas kaj poceti.

Razmisljanje je bilo javno in moj tipicni finski prijatelj, je zelo netipicno finsko rekel da sem vosu. Kar pa se ne pomeni da se v mestu kaj dogaja, pac razlicna stalisca na isto temo, po mojem se 100x manj kot na Dunaju, in iz tega sledi logicni zakljucek, da je Ljubljana 200x boljsa, ali pa celo $100 \times 100 = \dots$, o jeb.., tega pa ne verjamem, to pa sigurno ni mogoce...

...ker tukaj konec koncev sploh ni tako slabo. Posebej ce si Finec, potem ti je Dunaj 100x prezivahen, pa toliko ljudi, pa nic pokjuske hoste v centru. Ce si pa izgubljeni Kranjec potem se pa tudi pocasi navadis, sicer hudimano tezko, pa vendar, ko sem akceptiral ritem, in nacin zurov , kateri se vedno zacnejo podnevi, koncajo pa, predvsem poletni, tudi podnevi, ja ko imamo pa celo noc svetlo, potem ne izgleda tako pusto. Pa tudi koledar prireditelj je pomemben. Ce se ti zahoce vsak tretji dan na zurko, to je pa ravno tisti dan ko Finci pocivajo, se ti kaj lahko zgodi da bos nasel mesto absolutno prazno, posebej se v juliju, ko gre 3/4 Finske na pocitnice in zaprejo tudi ravno toliko kinov.

Sedaj pocasi zacenjaj razumeti najvecco finto na katero sem padel. Namrec, da je to dezela arhitekture. Ko so prisli prednamci na obisk na Finsko so ostali teden ali dva, mogoce kateri celo na mesecni praksi, vsi kateri jo pa hvalijo, pa poleti. In poleti zna biti ta dezela prav ocarljiva. Sicer nic dramaticnega in bombasticnega, a ce prides iz kazina v to umirjeno, organizirano in zelo vljudno populacijo, potem je zares vse videti kot v pripovedki. Se arhitektura ne izgleda tako dolgocasno, ko je pa vse zeleno, polno roz in ptice pojejo. Ko pa vidis se Finke katere se soncijo v parku, potem pa zares mislis da je vse super.

Zato je pa ostalih 10 mesecev ena velika zalost, a o tem sem že 100x nakladal tako da tule o tozadevnih posebnostih pisal več ne bom.

Me je pa vse eno zelo pretreslo, namrec tisto, da je Dunaj mrtvo mesto, a to je bilo že proti koncu, zacelo se je pa dosti drugace.

Nekje pred tremi leti sem zacel napovedovati, da bom sel domol. Pa takrat je bilo se drugace. Smo imeli 2x na teden direkten carter iz Hki.-ja do Ljubljane. Pa se po prav smesno nizki ceni. Povratna karta + teden hotela v Portorožu ali Kranski gori, je bil pol cenejsi kot sedaj teden Dunaja. Tako da sva v zacetku, bolj po Evropi spancirala, za dam ze ni blo problema.

Potem pa..., saj ves vse mogoce se zgodi na tem svetu. Tako da sem sele letos pozimi sestavil vse zvezde in se zacel zares odpravljati. Za letos so imeli v programu, sicer samo 2x na mesec, po 14 dni toplisce. Zacelo naj bi se sele z aprilom. Pa se ni. Ker ni bilo potnikov, se Finci bojijo v vojno na pocitnice hoditi. Me je sef pobaral, ko sem mu naznanil, ces sedaj pa grem, ce bom nazaj prisel, da je prenevarno in kdo bo pa do konca narisal.

Ker je pa kriza v tej dezeli ta prava, in se vedno tonejo, sicer ne vec tako kot v zacetku, a gre se vedno navzdol, sva se odlocila, zihr je zihr, da bova na Dunaj skocila pobarat kako pa kaj. Potem so sledila pisma, pa telefonski pogovori in koncno 21 maja sva se odpravila.

To je bilo pa tako.

Sicer pa ze ves. Ker je vedno zelo podobno.

Sem spravil zobno scetko in zeleno pizamo z plavimi pikami v Ailino malho in sva jo mahnila po Kapitanovi ulici gor. A ni cisto isto, h?

Pa ni bilo tako. Kapteeninkatu je ze bil, ni bila samo pizama in scetka z plavimi pikami. To je pomota. Scetka sploh nima pik, ampak je turkizno plava, brez vsega. V samo moji, malhi je bila vsa oprema, da bi izgledal kot arhitektek, samo metuljcka se ne nosim. Tako, da sem moral, pod diktatom, spokati neznansko kolicino cunj, kot bi sel na severni pol. Za dez, za sonce, za vrocino in mraz. Samo s cevliji je bil problem. Tukaj namrec poletnih cevljev ne nosimo, po Dunaju, v gojzarckih flankedratih, pa tudi ni hoh. In sva dolocila, da morajo biti cevliji na Dunaju kupleni. So gotovo pol cenejsi in 100x boljsi in milijonkrat lepsi. Zato sem jo mahnil kar v supergah. Mi je bilo prav udobno.

Letalisce se siri. Je ze enkrat vecje kot takrat ko sva prispela. Tidi luknja za hiso, kateri sem dodal tudi sam nekaj sugestij je odkopana. Prav zaprav izdolbena. Ker je pac samo granit, in z kopanjem si zelo pocasen.

Sem gospej rekel da hocem ob oknu sedet, da bi kaj vun zijal ce bi bilo brez oblakov, pa me je dala na krilo sedet. Vrat nisem znal odpreti, da bi se sprehodil, nad Dunajem je bilo pa tako ali tako oblacno.

A oblacnost je bila samo, da ne bi bil prevec zalosten ko so me na krilo posadili. Na tleh je bilo zelo soncno in vroce. Es war sehr heist und sonig. Ko smo cakali izgublene Fince, Finci se vedno izgubijo, navkljub dvem vodicem od carine do avtobusa, so se preostali zalujoci, tako kot se za Fince spodobi, posedli v

avtobus. Avtobus ni bil vključen in zatorej tudi klima ni delovala in so se prav fino posavnali. Eni so bili rdeči kot kuhani raki, a Finci imajo vedno tako barvo ko pridejo iz savne.

Odložili so naju prva. Sva edina iz te grupe izbrala najcenejši hotel. Sem trdil da je za Fince najcenejši hotel se vedno več kot dober, pa ne trdim več. Ta penzion je bil res poceni in stoji tik ob ringu, a to je tudi vse. Vse ostalo pa bolj malo stima.

Mogoče niti ni bilo tako slabo, vendar sam prehitro postajam Fince in topogledno spreminjam kriterije.

Ob 18h je agencija organizirala informativni večer in to v hotelu na drugem koncu centra. Najin penzion stoji ob Borzi, hotel v katerem smo bili pa zmenjeni pa ob Belvederju, in sva se podvizala.

Mahnila sva jo čez Graben in Kärntnerco, tam malo skrenila iz kursa in nabasala na Svarcvalderkirstorte. Super. Dunaj je tako lep in živahen. Pa kofe je kofe, ne pa tista voda v kateri si je pes nekaj opral.

Med potjo so pred nama nekaj metrov hodile tri mamce in po stajersko nakladale. Sem začel razmišljati, ko sem slisal kleno domačo besedo, o zgodovini. In ob tortah na hitro napravil zaključek. Če bi imeli Slovenci za sosede Fince, bi se vedno veselo v komunizmu živeli, saj je bilo 100x boljše. Tako so pa vedno gledali postirkane, svetlece, razkosne in kar je se takih preseznikov, izložbe v Trstu in Celovcu, in si predstavljali, če je že v provinci tako, kako je sele v prestolnici. In to ne katerikoli, ampak Dunaju in Rimu. In Ljubljana je tudi prestolnica. Z bogato zgodovino.

Do hotela je bilo samo se malo in edini omembe vredni dogodek je, da so naju v parku ob Secesiji napadli pripadniki Hari Krisne. Je en poba, v cunjeh zavil, in z nasmeskom od usesa do usesa, čukre ponujal. Moja slaba stran je, da sem sladkosned pa se firbčen po vrhu. In me je ustavil. Se je hitro izkazalo da je Mujaga iz Bosne, in da nekaj pac mora početi da mu ne bi bilo dolgčas, a to je moja razlaga, sam je trdil da studira religije. Prijeten poba. Hari Krisnoti iz Helsinkija nič ne ogovarjajo mimoidocih. Samo plesejo, se rezijo, in kseroks kopije delijo, tako da so tudi Krisnati drugačni.

V hotelu z imenom Franc Jozef, nam je agencija castila sok. Bi pa tudi taksi, če bi ga uporabila. Za cevlje pa niso hoteli dati. Tam so preostalim Fincem razložili kje se da dobiti podobno kavo kakor jo pijejo Finci, to je tisto s psom. Ter se nekaj nakupovalnih napotkov. Tako da smo se dokaj hitro razšli.

Nazaj grede sva skocila se do Secesije, ko nama je bila ravno na poti. V kleti so razstavili restavriran Klimtov friz iz zgornjih soban, kakor je v začetku stal. Zgoraj so ravno pripravljali novo rastavo in zato je bil vtis malo mesan. Namrec friz je super, a stoji sedaj povsem izven konteksta in mu zato vrednost pada. Ni tako fajn kot bi bilo zgoraj. So pa to najbolj razvpite njegove slikarije. Malo naju je zatolkla tudi cena vstopnice, ampak samo jednom se zivi. Gustav pa tudi ni vsak.

Predno sva si ogledala Loosovo banko od zunaj, kajti bil je že večer, sem kupil se karto za vlak. Sem začel brhki mladenki na široko razlagati svoj problem. Namrec da imam čez stirinajst dni avijon, katerega pa ne smem zamuditi. Me je prekinila, čes da tukaj pa karte za vlak prodajamo. Ja seveda saj ravno tako hočem,

vendar me le zanima kaj si doticna misli o zamudah. Ali moram dan prej iz Ljubljane potovati, ali pa lahko enako storim isti dan. Razlike med prihodom vlaka in odhodom letala naj bi bilo 5ur in naj ne bi bilo problemov z zamudami, a mi je ostal vse eno slab občutek, zaradi izkusenj z domacimi zeleznicami. Dama je na hitro skuzila, da nisem vec tak kot vcasih, in da me ze malo na Fince zanasa, in si pustim zadeve na dolgo in široko razloziti. Prav prijazna persona. Mogoce je bila na prevelikem tempu in ni pricakovala da bom 15min prijazen, karto kupoval.

Loosov American bar je bil zaprt, zato sem samo se pobožal kamne na vhodu v Knize, ter dodal, da je lahko biti proti ornamentu ko znas take lepe stvari delati.

Tudi Holajnova helebarda je se vedno ta najboljša. Ta bo po mojem mnenju za vedno ta glavna, ceprav je sprozila zelo hecne interpretacije.

Utrujenost zahteva svoje, in to so bili, v danem trenutku, spageti. Tako da sva veselo jedla in vince pila in se veselila, ker zna zivljenje tudi lustno biti, posebno ce prides iz Finske in si lahko privoscis gostilno ne da bi prav posebno proracun trpel.

Za prijeten zaključek vecera sem hotel se zemljaka obiskati, in sva jo mahnila proti Zahrlici. Pri Stefanovi cerkvi, sem pa opazil, da ljudje ven hotijo, in izkoristil trenutek ter vstopil, ter koncno videl tudi to cudo. Takih na Finskem ni.

Plecko kot Plecko. Vedno najboljši. Ta najboljša hisa na Dunaji. Pa rec kej ce mores.

V hotel sva se podala skozi zidovsko cetrt in odkrila eno super gostilno, katera je bila pa tako polna, da so ljudje se zunaj stali. Midva sva bila ze tako utrujena, da se nisva kaj posebno silila in sva se odvalila v penzije. Tam sem moral prevajati. En pijani Francoz ni znal prav dobro anglesko. Receptor ga pa ni hotel razumeti in tako sem sodeloval po svojih skromnih moceh. Es ist kein problem, es ist eine katastrofe. Za receptorja se je naslednji dan izkazalo, da je jugovic, moja nemscina, predvsem tista z rokami, je pa tudi vsak dan boljša.

V soboto sva bila turista. Mimo teatra, italjanske cerkve in Fabjanija sva vstopila na Kärtnerco. Tam je Aila pokazala v izlozbi ene cevle. Zares niso bili slabi. Doma, se pravi v Helsinkiju, sem ji zabical da vec kot 300 fim ne dam, ker se za ta denar tudi tukaj kaj dobi, in sem ji sledil v trdni veri, saj je vendar komentirala da sploh niso dragi. Seveda sem izbral take, da so primerni tudi za Hki. ce bi slucajno gori ostala, in so bolj na gojzarcke. Kupleni so pa bili na najdražji ulici na Dunaju, v sicer ne najdražji stacuni, poceni pa tudi ni bila. So sicer lepi, a ko sem skuzil da so 3x dražji kot sem nameraval zanje dati, sem pa tudi ene 3 ure pihal kot pobesneli macek.

Ce sva lahko kupila najdražje cevle, si lahko privosciva tudi najdražjo kavo na Dunaju, a to takrat se nisva vedela. Bila sva ravno nasproti Haas haus in sem notri zavil, da bi videl kaj je tako regresnega na njej. Kavarna je bila tako fino prazna in s tako lepim razgledom, da sem moral narociti kofe. Pa mi je bilo kmalu jasno zakaj je tako prazno. A kofe je bil super, posebno ce zivis na Finskem.

Mimo Plecnika sva odsla v grsko cetrt do Wagnerjeve poste. Ta je bila ob tem casu ze zaprta in sva zato potegnila do

Hundertvaserja. Lacen sem bil ko pes, pa ravno mimo ene fine gostilne sva sla, kjer so imeli cisto poceni zelje, katerega pogresam ze okroglo 3 leta. Na zalost Aila ne mara zelja in sem moral hoditi med trumami turistov z luknjo v zelodcu. Ker sem imel pred ocmi samo zelje, hise skoraj opazil nisem, in sem zacel natolcevat, da imajo gotovo tudi palacinke s cokolado, kar je bilo pa tudi za Ailo prevec in sva jo urno odbrzela v prej omenjeno gostilno.

V mestnem parku sem koncno videl Strausa. Prav posrecen kic ni kaj, kateri me pa vse eno ni toliko privlekel, da ne bi predlagal ogleda se Belvederja. A ko enkrat vidis Versaj so vse ostale tozadevne kompozicije bolj igraca. Pri juznem kolodvoru sva zajahala tranvaj in si privoscila tus in pol ure odmora v penziju.

Vsa cila in spocita sva se odpravila v prav hladen vecer, vmes je celo malo dezevalo. A pred tem sva, tam nekje pri Cehovem Kleines kafeju, kateri je bil nabit kot vedno, odkrila, v eni zaviti ulici, zelo sarmantno gostilno z super palacinkami in se boljsim rizlingom. Kot ze ves, takega na Finskem ni. Bil je sila romanticno.

Tudi nedeljo sva izkoristila za potepanje. Sem hotel Plecnikovo kripto videti in zato sva se odpravila v tisti predel mesta pes. Da bi mimogrede se Wagnerjevo postajo videla. Dimenzije so precejsnje, kakor tudi razocaranje nad postajo. Je imel ata tudi slabe trenutke. Zivljenje pac.

Kripto je v resnici se bolj misticna kot na slikah. Ko se istrosi pa se kovanec v avtomatu za elektriko, in te oblike crni mrak, v kleti pod oltarjem, in si ravno prej videl mumijo v istem prostoru, potem je pa celo ze malo strasljivo.

Sledeci Plecnik je bil tudi hudimano dalec in zato sva si privoscila torte, katere niso bile slabe, a dosti slabse kot tiste iz petka. Aila je rinila v hiso a dalj kot do stopnisca nisva prisla. Zato sva si ogledala Wagnerjeve Majolike, ali kakor se jim ze pravi. V gostilni pri Hanziju sva si potesila glad in se odpravila pred opero kjer smo bili zmenjeni z Ailinim sosolcem Goranom. Ta je arhitekt iz Prijedora in jih je cel regiment v treh sobah, tako da mu je prav pasalo malo ven priti. Odpeljal nas je v Podzdendorf kjer se nam je prikljucila se Violeta. Druzno smo ga zingali ob rujni kaplici, katera ima v tej geografski visini okus po vinu in grozju, ne pa kot ...

Prvi sestanek sva imela z Haasom v ponedeljek. Pa nima veze s tisto famozno hiso. Ko je Aila poslala 20 pisem na Dunaj, kadar jih je toliko potem je pol ceneje, sta sfalila se dva. In eden od teh je bil Haas. Tako da sva sla tja povsem neobremenjena, bolj kot poizkus kako naj bi razgovori zgledali. Pa se je izkazalo da je poba hudo zainteresiran, da je imel Finsko punco in sploh in oh.

Ko sva odhajala sva mislila: na, eto, tole bo pa lahko, pa se zbirala bova lahko. Haas mojih novih gojzarckov sploh opazil ni, tako da se mi je prav za malo zdelo, da se matram v zimskih cevljih po poletnem Dunaju, sem pa zato sam opazil da se je Aili ze dodobra olepil podplat, in sva zato kupila lepilo v najblizji trgovini in zadevo uredila ob Apolonovem templju, opazujoc

avstrijsko televizijo v elementu. Ena dama je 35x dahnila v kamero meine damen un herren, potem so jo pa prekinili.

Mimogrede sva si ogledala rastavo moderne keramike in ugotovila da so Finci 100x boljsi. Potem pa menjala v Loosovi banki, kjer ne menjajo naj bolje, je pa interjer super. Po zelo dobrem kosilu, to tako zagreto omenjam, ker tozadevne radosti na finskem so zelo borne, sva prezivela uro v postji. To mi je bilo pa tako vsec, da kar ven nisem hotel. Pa kaj se ce, ce je pa ze naslednji sestanek napovedan.

To so bili 4 fantje, so se zbrali da bodo hise risali. Bolj mulcki. Hise delajo zares dobre, ce jih primerjam z Finci, a kaksnega trajnega posla niso mogli ponuditi. Ce pa bova na Dunaj prisla pa naj se sigurno kaj oglasiva so zelo zainteresirani za sodelovanje.

Malo poklapano , a se vedno polna elana sva odsla v ze znano gostilno na ze znano pupico in papico. Torej cokoladne palacinke z rizlingom.

V hotel grede, sva si ogledala se Hofburg ponoci.

Z Kneiselnom smo bili zmenjeni ob 11h v torek. Tako, da sva si Schonbrun ogledala v teku. In to po pravi poletni vrocini. Kneislcek je en lisjak. Sicer dela kar dobre hise, saj sva ga iz knjige izbrskala. A razgovor z njim izgleda bolj hecen. Kadar govori, dela neznansko dolge pavze. Tako da kaj vprasas, potem pa sledi pol minute mucne tisine. A sva ga zelo hitro prestudirala in tistih pol minute izkoristila za zijanje po vrtu, kateri je pa zelo lep. Ko smo se zmenili, da rednega posla ne more ponuditi, ce se pa nastaniva na Dunaju je pa zelo zainteresiran da ostanemo v kontaktu. Ga je Aila napadla, da naj sedaj se on pokaze kaj dela, ko je videl ze vse nase. Sledila je debela minuta opazovanja vrta, in na koncu odgovor, da to sicer ni obicaj a ker sva tako simpaticna pa naj bo. Cisto dobre hise, pravim jaz. Kot sef je pa najbrz malo hecen.

Naslednji intervju je bil zmenjen v istem becirku, a sele ob 14h. Zato sva si privoscila bolj detaljni ogled Senbruna. Vrocina je bila neznanska in zato sva, prej omenjeno izvedla v pocasnem tempu. Po kosilu sva zavila se do Wagnerjeve postaje, izmisljene za Jozefa. Izredno lepa cakalnica, ceprav si ne morem misliti, da je kajzer vlak cakal. Prej obratno.

Tudi Loosova vilana stopnice je bila v programu, vendar je tako zarascena, da kaj veliko od ogleda nimas, Plecnikovo raco sva pa zgresila in celo minuto zamudila na sestanek.

Sef je bil docela zmesan. Se je zacel o nekem projektu meniti, in sele po nekaj minutah ugotovil, da sva napacna. Potem je nekaj minut v portfolijo zijal in izjavil da je on ze star in da bo kmalu odjenjal in da je res hudo v Jugoslaviji. Na koncu pa vprasal kaj bi prav zaprav rada. No to je bil pa zares cudno srecanje. Tako naju je potolklo, pa se vrocina je prispevala svoje, da sva se Plecnika pozabila. Pa drugic.

Nisva imela vec volje in energije, kot za vecerne palacinke z rizlingom. Ampak. Tam sva postala sumljiva lastniku lokala, in nama je zato castil kavo, in kmalu prisedel. Alon je Zid. Hudo prijetna oseba, in v naslednjih kontaktih smo se dokaj zblizali.

V sredo sva morala napraviti obvezen obisk v Wiener Neudorfu.

A priti do tam, ni najhitrejše opravilo, katerega si izmislis na Dunaju. Midva sva bila obdarjena pa se z demonstracijami Green Peacetov in smo morali iz tranvaja. Pa samo za nekaj metrov, toko da sva vse eno dosegla dunajsko Novo vas.

Tam namrec zivi Ulin stric. In Uli si je grozno prizadevala, da bi Avstrija na naju napravila dober vtis. Tudi brez nje se ni bilo za bat. Je pac dezela z isto klobaso, ceprav ima drugo ime.

Reinhold se je tudi na vse kriplje prizadeval da Uli ne bi napravil sramote. A vec kot organiziranje stanovanja, kar je tam velik problem, se nismo mogli zmeniti. Stric ima gradbeno firmo, in rabi zidarje.

Tudi sestanek z Lautnerjem je bil neuspesen. Vsaj iz najinega zornega kota. Pob je bil, navkljub oddaji natecaja, voljan poklepitati. Pokazal je zanimanje in dobro voljo. A redne zaposlitve ni mogel obljubiti. Ce se pa nastaniva na Dunaju, naj se pa obvezno oglasiva.

Dela na Dunaju je trenutno vec kot dovolj. A za socialo si sam odgovoren, in to v Avstriji ni tako lahko kot na Finskem, tako da, gledano iz tega stalisca Finska ni tako slaba. Ce se jim bo odprlo, in to se mora pocasi zgoditi, ce bom lahko zamenjal biro, da bi med normalne ljudi prisel, potem ostati tukaj ni tako slabo. Pa ceprav dalec od arhitekturnih tokov, dobre kave in hribov. Bomo videli.

Palacinke z rizlingom in izmenjava mnenj z Alonom nama je zapolnila vecer.

V cetrtek sva se pa sestala z Hagmüllerjem. To je bil pa v resnici najbolj prijeten sestanek s potovanja. To je bilo tisto kar sva iskala. Na eni stari podstrehi, 10 min od Stefanove cerkve. Vzdušje v biroju super domace. Po projektih sodec tudi delovno, ceprav je sedaj pred pocitnicami bilo malo razpousceno. Starejsi sivolasi mozakar, ves zarascen, izredno prijazen. Zelo zainteresiran da se mu prikljuciva. Vsaj eden. Za drugega je pa ze izmisljal s kom bi lahko delal. Je rekel da je velik prijatelj od Podreke. Nakar sem sam postal malo zadrzan. Kot arhitekt mi je sicer hudo simpaticen, a kot sefa sem ga skozi opise spoznal malo drugace. No pa to je bila samo varijanta. V jeseni se gotovo slisimo in se bomo bolj konkretno zmenili. Polek Hassa je edini, kateri si je skopiral vso solato iz portfolija.

Po tem sestanku nama je svet zopet izgledal lepsi. Kosila sva pri Balu, se pravi Alonu, in ta se je med tem tudi ze zmenil da naj bi v petek imela sestanek z enimi. A takrat sem bil sam ze na vlaku proti Ljubljani, tako da je pogovor opravila Aila.

Menda da je bil sila uspesen. So bili tudi sila navduseni nad portfolijem, ceprav redne sluzbe ponuditi niso mogli. Sanjali so o projektiranju po faxu. Midva naj bi kar v Helsinkiju ostala in za njih izmisljala po telefonu. Prav zaprav cisto zanimiva varianta, ce bo pa kaj iz tega bom pa se pisal. Malo dvomim.

V petek sem pustil Ajlo v milost in nemilost kruti realnosti, sam pa zajahal vlak proti jugu. Prav mesani obcutki so me prevevali. Po treh letih cakanja, in kaj vse se je spremenilo med tem, sem le docakal. Ze babica na sosednjem sedezu, katera pa je govorila zelo cuden dialekt, saj je nisem razumel niti besede, in katera se mi je nasmihala celo potovanje do Mosta na Muri, se

mi je zdela domaca. In Mura, reka katera tece skozi mojo dolino, tudi ta je bila tako domaca, pa ceprav je na tem delu se prav dolgocasen kanal med polji.

Pred mejo so iztopili se zadnji Avstrijci, tako da je vlak nadaljeval voznjo do Maribora skoraj prazen. Tam se je vsula mnozica, prerivajocih in sem videl, doma je pa vse po starem, ceprav me je milicnik napadel z gospodom.

Srna na polju in Storklja na Savinji, ter koncno divja Sava pri hrastniku. Umazana kot vedno, a vendar tako domaca. Takih hribov in takih vod na Finskem ni. Pa tudi tako umazanih ne.

Pol je bla pa Lublana. A to itak ze vse ves, in bom dogajanja tam preskocil, da ne bom toliko utrujal. Tudi pismo postaja ze zajetno in ga bom le s tezavo v kuverto stlacil.

V petek sem kusnil mater na kolodvoru in se odpeljal. Za mano je bil fizicno napornih 14 dni. Srecal sem veliko bliznjih, nekaj sem jih tudi izpustil, se ni izslo. Pozabil sem veliko stvari, katere sem nameraval odnesti. Staram se. Ne zdrzim vec takega tempa. A spomini me bodo oplajali se., upam, da ne naslednja tri leta.

Na poti na sever me je presenetila umazanost vlaka. Vcasih smo rekli, da so nasi vlaki umazani zaradi Boskotov. Sedaj pelje med Ljubljano in Dunajem Inter City Train. Ta naj bi predstavljal najvisji standard potovanja. Pa na tem vlaku je bilo pa kot v starih casih. Ustavi v vsaki vecji vasi. Dunajcani so se celo z tranvaj karto peljali, dokler je se bil v obmocju mesta, in do koder seze karta. Kar niti ni najslabse. Kajti prazen vlak med Ljubljano in Dunajem bi bil zares potrata, a da je tako umazan pa res ni treba.

Na Semeringu je bilo mrzlo da so vlak ogrevali, na Dunaju pa vroce, pa ceprav je tudi dezevalo. Kosil sem pri Alonu in se zadnjic izmenjal mnenje z njim. On bi, da bi midva kar na Dunaj prisla, pa kar bo pa bo. Ja ko bi pa dobil stalne stranke. Ta je lisjak.

Nakupil sem se daril za prijatelje, in srecal domace, ze na terminalu. Takoj jih pogruntam, Fince namrec.

Polet se je zacel sila razburljivo. Takoj ko smo dosegli dovolj visine, smo jo tudi izgubili. Tisti obcutek, ko imas zelodec nekje pri grlu. V usesih ti pa zvoni. Je pilot rekel brez panike, a varnostne pasove naj pa imamo kar pripete. Zihr je zihr. Sem spil dva vincka, Finci so pa navalili na viski in v Mrzlem Helsinkiju, bi ze lahko peli, ce bi...: Levo krilo nam gori, ija, ija, o. Pa ni bilo panike. Razen da so Finci poostrili nadzor nad tujci, in sem moral izpolniti poseben formular, vecjih dozivljajev bilo ni.

Aila je bila zalostna. A ona je veckrat, kadar ji udari na custva. Kristina in Damjan pa ne. Sta se premlada da bi razumela.

Cez vikend smo gledali dijase. V ponedeljek sem pa opazil da me se niso odpustili. V torek smo zalili novo prijateljstvo z Janno in Ristotom. Sta ekologu v zeleni stranki. A o tem kdaj drugic.

Tko je blo, in blo je ful lustn.

MO I RANA:

Petek 25.6.1993, ob pol treh zjutraj.

Zvoni telefon.

A to se nekaj casa nisem vedel, sem mislil da se mi sanja.

Porinem Ailo iz postelje.

Ko skuzim, da ne sanjam, ter odsanjam dalje.

Naenkrat huronski krik: AAAAAAAAAAAAAA!

Si ja puzabu uro navit.

Sunkovito odprem oci.

V koticku zenice zares opazim usodno napako.

In...

sem vstal. Kaj mi je pa drugega preostalo.

Uro sem sicer navil, kakor se temu se dan danasnji rece, ceprav dejansko samo knofe tipkas, a alarm sem pozabil vkjuciti. Kaj se ce, to je usoda. A s tem se ne strinjata Francoza. Menda je Levi Hlod ..., cisto drugace rekel. Sem vprasal ce je imel desnega brata, pa seveda niso mogli razumeti. Bodi kakor koli, telefonsko zvonjenje je bilo izzvano od Cristine, katera celo noc ni zatisnila usesa, pardon ocesa, in se ji je ze cudno zdelo, ce je Ajla ze pol ure budna, pa se nista se nic slisali po telefonu.

Zadnji teden je minil v znamenju priprav na veliko polarno ekspedicijo. Kaj vse nismo hoteli vzeti s sabo. Celo kovtre s postelj naj bi odnesli, in to navlkjub spalnim vrecam. Ze res, da je na moji pisalo, na navodilu za uporabo, ce sem bolj natancen, da se jo naj bi uporabljalo med +5 do +20. Torej naj bi bila bolj za poletje, in za nizje geografske visine. Da sem pa tako vzel, je pa botrovala seveda cena, kajti tiste za -30 do -5, so malo drাজje, pa se barva mi ni bila vsec. Tako in tako se je potem iskazalo, da mi je bilo se v tej vroce, kajti hisica je bila zakurjena, pa ceprav ne bi bilo treba. A to je bilo malo bolj pol. Zacelo se pa je dosti drugace. Kot obicajno.

Namrec tisto da sem spokal zobno scetko in pizamo s plavimi pikami v Ajlino malho, in sva jo odmahala po Kapitanovi ulici gor.

Sploh ne. Opreme je bilo zares veliko. Ce bi imeli vecji avto, bi jo bilo pa se vec. Ne glede na velikost avta, bi sigurno sedel na deki, ker je to bil edini prostor, kjer se jo je dalo se stlaciti. Potem sem pa z glavo v streho butal, ko smo kaksno luknjo nasli. No, teh ni bilo veliko, pa vse eno.

Sem trdil da so Svedske in Norveske hisice dosti boljje opremljene kot Finske. Malo sem zadel malo pa kiksnil, a o tem pozneje, drugi so pa trdili, da je to Laponska in da tam ni vec civilizacije, za malo da niso trdili, da otroke jedo. Ker sem bil v manjsini, je prevladalo prepričanje, da moramo s seboj odnesti, vse. Ampak res vse. Ce ne bi Ajla pozabila likalnika, bi ga tudi imeli. Vkljucno z obilico hrane. Na zalost so bili v vecini makaroni, tako da sem po sili razmer na preljubi krompircek cakal cel teden.

Smo bili zmenjeni, da naju pobereta ob 3h zjutraj pred hiso, in da ob istem casu nadaljujemo proti Norveski. Ker sta pa

Cristina in Damjan tipicna Francoza, in k njim spada tudi zamujanje, sta seveda topogledno tudi odreagirala. Zadnjih 15min sva torej prestala na vogalu nase hise. Kar je bilo cisto romantico, saj ob tem casu ze veselo sonce sveti, in se ti niti ne zdi da si sredi noci vstal. Ce seveda ne stojem tisti smesni občutek, ko imas se malo tezav z ravnotezjem, se vedno malo pocasneje dihas, po celem telesu mravljinca, in kolena se ti tresejo. Pa sva prestala. Sva jih docakala. Po tednu intenzivnih priprav smo koncno odpluli.

Pa ne ravno gladko. Damjan je vozil, in kot novinec v mestu, in rojeni komplikator, smo izbrali zakomplicirano varianto. To je tako, kot bi iz Trnovega cez Sisko sel na Skofljico. A imeti nocno, jutranji ogled petkovega Helsinkija tudi ni kar tako, gotovo jih ni veliko, kateri kaj takega dozivijo.

Pot med Hki-jem in Vaaso, katera lezi na severo zahodni obali zaliva med Finsko in Svedsko smo v glavnem, razen voznika seveda, predremali in to navkljub sila romantcnim barvam ob vzhajajočem soncu, meglicah po poljih in neznansko dolgimi sencami. Sonce ob tem casu sveti zelo dolgo, nad polarnim krogom se pa sploh ne skrrije, in tako imas ob 24h zahod, sever in vzhod v isti tocki.

Gamla Vaasa, kakor se ji rece po svedsko, lezi nekaj kilometrov od morja in je dokaj zapuscena. So mesto postavili ob morje, pa se jim je odmaknilo, tako da danasnja moderna Vaasa nima historicnega centra. Je ravno taka kot vsa finska mesta. Torej malo dolgocasna.

Prispeli smo uro pred odhodom ladje, in cas zapolnili z iskanjem Shellove bencinske pumpe. Bencin je v Finski najcenejsi v Skandinaviji, Damjan pa je imel Shellovo kartico, katera mu omogoca kupovanje bencina po tretjinski ceni. No, kartica ni bila cisto njegova. Je last Francoske ambasade a to ni tako pomembno.

Na ladji je Damjan spal, da bi nadoknadil zamujeno, Cristina ga je pa strazila, da ga ne bi kdo odnesel, ceprav Finci ne kradejo, a ko se ga nacedijo, in to ladjo uporabljajo v iste namene, kot tisto med Hki-jem in Stokholmom, potem se odprejo in postanejo normalni. Midva sva voznjo presedela na palubi, na soncu. Je prav prijetno grelo.

Ko smo zapuscali ladjo, vsi spokani v avtu, je Damjan zadel v odbijac na ladji in to navkljub vodicu. To je tisti mozakar kateri maha pred avtom, ker je sicer premalo prostora. A kot vsak tipicni Italjan, ladja je namrec italjanska, in so vsi mornarji majhni in crni, in neznansko vpijejo in krilijo z rokami. No en tak je po trcenju, samo skomignil z rameni in ze naslednjemu mahal. Guzva je bila, vsem se je mudilo in zato smo si skodo ogledali sele po carini. Carinik se je najbrz ravno z zeno po telefonu menil, kaksno solato naj kupi, in ni niti oci obrnil, ko smo peljali mimo. Avto je bil cisto nov. Imel je nekaj cez 1000km, in kovinsko temno zelene barve. Po trcenju pa se rumeno progo na odbijacu. Mu je kar pasala, ceprav nismo vedeli ali se bo lastnik z novim dizajnom strinjnal. Kajti avto je bil najet.

Kar je blo, je blo. In smo odbrzeli. Nasli smo cesto E6, in ta naj bi nas pripeljala do Mo i Rane, na Norveskem. A kmalu po Umei, ko smo bili vsi tako razigrani, smo jo zgresili, a to sem pogruntal po 200km voznje in po enem postanku ze v Laponski. Je bila tabla in na njej je pisalo: Lapland, pa se nekaj po svedsko,

a vozili smo dokaj hitro moje znanje svedscine pa tudi ni popolno in mi je uslo. Ko smo odbrzeli skozi naselje po imenu Fredrika, in sem ze nekaj kilometrov iskal to isto na nasi smeri, sem ugotovil, da se peljemo po napacni cesti v smeri katera je bila za kaksnih 45 stopinj narobe. Odmotali smo nazaj do Fredrike in nasli smer do Lycksele, in s tem dopolnili hipotenuzo dokaj velikega trikotnika. Brez te zmote, sploh ne bi videli prave Laponske. Kajti to ni turisticna cesta kot ostali dve, in imata posebna turisticna imena. Ena je Vildmarkvagen, nasa pa Blo vagen. Ta je bila brez imena pa tudi brez asfalta. Skoraj neposeljena in tudi brez prometa. Tako da moras zelo paziti da zivali ne povozis, saj nekatere kar na cesti sedijo, saj se nikoli niso videli avta. Tako je odreagirala ena Laponka. Laponec je stal ob cesti ona se je pa umaknila, sele ko smo bili mimo.

V Lycksele, kateri bo pa se velikokrat omenjen, smo dosegli Modro cesto, in Damjan je poizkusil nadoknaditi zamujeno. Zato smo oddivjali na sever. Ker se je pa pokrajina z vsakim kilometrom bolj razlikovala, sem postajal vedno bolj nestrpen. Cim vec planin je bilo, tem bolj sem sitnaril, da se moramo ustaviti. To nam je uspelo, visoko v planinah, posutih z novim snegom. Povsod okoli nas potoki, in hudourniki, pa jezera in kar je najbistveneje, cisto ta pravi hribi.

Bil je ze vecer in zato so bile tudi sence in barve prav posebne, tako da so se raznezili tudi ostali in koncno zakljucili, da je cista traparija se isti dan na Norvesko priti, ko je pa ze tu tako lepo. Napravili smo nekaj kicastih posnetkov, in na tem dijasu je zadnji Damjanov nasmeh, a o tem kmalu.

V prvem kampu smo se ustavili in ta je bil ob mestecu Tärnabiju. Kamp vodi cistokrvna rodovina Lapitov. To so bolj majhne rasti, zaradi stalnega kontakta z naravo dokaj temne polti, z modrimi ocmi, crnimi lasmi in neskoncno prijazni ljudje. Kar se je pa tudi pokazalo kasneje, na zacetku so bili prijazni kot vsi gostilnicarji, ko zagledajo novega pivca.

Hisica je bila povsem opremljena, ce ne stejem vode. Zato pa smo imeli v ceno, katera je bila pol cenejsa, kot smo racunali, vkljuceno savno, v hisi s kopalnicami. Damjan je ze pri prejsnjem postanku jamral, da ga trebuh boli a smo mislili da zaradi utrujenosti. V kampu so sle babe takoj v savno, ker vonja po naravi ne prenesejo, Damjan je pa se malo krozil okoli svoje osi in napovedal da bo legel. Bil je Juhanus. A ta je na finskem, tu je pa Mid somer, in na ta vecer se ga vsi severnjaki nabutajo, a o finski varianti iste zurke sem ze pisal. Tu so bili samo utrujeni turisti in kaksnih vecjih ispadov slutiti ni bilo. Domacini so se sicer trudili s tabornim ognjem in lososem, pa ni bilo prevelikega zanimanja. Sem hotel Damjana, ko sem ga v postlo dal, z vodko napojiti, kakor sem tudi sam zacel kuro proti prehladu, pa ga je zacelo mraziti in to tako da se je tresel, zraven je bil pa cisto presvican. Nekaj casa nisem vedel kaj storiti, pa so se na sreco vrnile punce, in zagnale paniko. Malo je bilo letanja, pa so se le odlocile, da bodo doktorja poklicale. Ker pa doktorji v tej dezeli ne hodijo k bolniku, ampak pride Mohamed h gori, in je zdravnik po telefonu postavil diagnozo da ni samo pijaca, kot za toliko drugih ta vecer, kateri se je pa sele dobro zacenjal, je lastnik kampa nalozil Damjana in Cristino in ju odpeljal v ambulanto v Tärnabi.

Midva sva pa ostala v divji dezeli v negotovosti. Do zurke mi ni vec bilo, ceprav sem takrat se mislil, da vec kot par dni v postelji, s tabletami, ne bo. Nekje ob pol noci sta prisla lastnik kampa in Cristina, Damjan je pa cakal v ambulanti s cevkami v zilah, resilca iz Lycksele, kjer imajo kirurgijo. Kristina je jokala, kaj pa naj bi, zur je propadel, pocitnice pa tudi niso izgledale prav roznate. Ob 2h zjutraj so odsli, tako da so lahko gledali polarno sonce, midva sva pa spala.

Sobota:

Zjutraj je Ajla v kampu cakala na telefonski poziv, sam pa sem odšel na ogled Tärnabija. To je malo mestece, za nase pojme vas, tam pa dokaj velika naselbina, katera pa je v zimskem casu smucarsko sredisce, in to ne kar katero. V brosurah imajo tudi Kransko goro, ker je tam Ingemar zmagal. In Ingemar je tu zivel, ter zacel svojo kariero. Domacin torej, ceprav mislim da ni Lapi. Je pa dan danasnji polno objektov z njegovim imenom. Smucisce, hotel, hisa, sola,.., Stenmark.

Mestece je prav po severnjasko razmetano. To pomeni da so med hisami razmaki med 50 do 100m, in vtisa kaksnega mesta nimas. Imajo pa vse kar v mesto sodi, vkljucno z turistickim uradom, in do tja me je zaneslo. Mesto lezi na koncu ogromnega jezera. Pod precej visokim hribom, kjer so smucisca. Na drugem koncu hriba se pa zacinja naslednje jezero.

In do tja sva se sprehodila, ko sem se vrnil, in izvedel da se zvecer vracava 200km na jug. To je zelo divja dezela, sicer na Aljaski se bil nisem, a iz filmov in knjig, mora biti točno tako. Dimenzije so ogromne, in je zato tudi sprehod do naslednjega jezera, kateri na zemljevidu izgleda cisto blizu trajal 2 uri. Je bilo pa sila lepo. Hodila sva ob divji reki, z ogromnimi brzicami in to skoraj do naslednjega jezera. Tam se dve reki zdruzita in preko sotocja je napravljen turisticki viseci most. Samo za pesake in smucake. Ker se pa maje, ne gor dol, kot vsak normalen visec most, ampak levo desno okoli svoje osi, širok je pa samo meter, je treba na nekaterih koncih hoditi tako, da na ograji visis, in se je uprla, Ajla, namrec. Je bilo pricakovati, je bilo se zame sila razburljivo, ko pod sabo vidis divje brzice. Tako da sva potegnili samo do obale naslednjega jezera, preckala staro snezisce in se obrnila. Pred nama je bila se dolga pot na jug, na kateri se mi pa ni mudilo in sem ustavljal ob vsaki malo zanimivi recici, katere stalno preckajo cesto. A pod mostom, da ne bo pomote.

Lycksele je najjuznejse in najvecje laponsko mesto. Do tu pridejo tisti Lapiti, kateri se se vedno z jelenjerejo ukvarjajo, v zimskih mesecih. Spomladi pa na sever. In tako ze nekaj 1000 let. Ko smo bili mi tam jih ni bilo veliko, je pa zato veliko praznih his, katere jim je postavila vlada, da bi jim standard zvisala. Lapiti se namrec ne menijo veliko za civilizacijske dosezke. Ko ima motorne sanke, da mu ni treba na smuckah za jeleni letati, in tranzistor, da lahko poslusa porocila iz Bosne, zraven pa nimajo svoje besede za vojno, potem je cisto zadovoljen, razume pa itak tako ali tako nic, kar ni v zvezi z jeleni. Kadar jim pa pride, se pa vsedejo v taksi, kateri je placan od drzave, ceprav je ta zgodba iz Finske, mislim da na Svedskem ne more biti dosti drugace, se odpeljejo v najblizjo ambulanto, katera zna biti tudi 400 km oddaljena, malo

pokasljajo, da jim dohtar recept napise, in odidejo po Koskenkorvo. Kaj z njo delajo si lahko mislis. Za rane je premocna.

A ko sem ze pri ranah. V Lycksele sva prisla brez problemov, in nasla tudi Lazaret, kakor mu tam pravijo. Je dalec najvecja hisa v kraju. Bilo je dan po Juhanusu, in se sobota, in je bila bolnica kompletno zapuscena. Kar nekaj casa sva tavalala po povsem praznih hodnikih, in koncno skozi ena steklena vrata opazila da se nekaj premika. Bila sva ze na kirurgiji, na intenzivni negi, in to je bil prvi znak zivljenja. A vrata so vodila na oddelek z operacijami, in to so bila prva vrata, katera se niso dala odpreti. Vsa poklapana sva se odpravila proti izhodu, pa se kar na enkrat odprejo vrata lifta in vun skoci ena arabka. Se je izkazalo da je kirurg, in da normalno pozna Damjana Francoza, najvecco atrakcijo med sestrami, v tem praznicnem casu.

Odvedla naju je 7 nadstropij vise, na konec neznansko dolgega hodnika, mimo sob iz katerih se slisi stokanje, in je bilo ze takrat malo cudno. Atrakcija v zadji sobi je pa sploh izgledala klavrno. Vse tiste flasce v zilo in v nobeni vodka. Atrakcija je stokala, spremljava pa je imela cisto rdece oci in velike podocnjake. Atrakcija se lulat ni mogla sama, pozneje nam je razlozil, da se dobro da je Cristina lahko z njim ostala, sicer bi se v zemljo vdrl od sramu, pred slokimi Svedinjami. Pa taka atrakcija. A to je usoda, ceprav se se vedno nista strinjala.

Po vecerni viziti doktorji se vedno niso vedeli kaj mu je, simptomi so bili hudo razlicni, zato smo se prav potrto razsli. Midva v kampu v blizini mesta, onadva sta pa kar v bolnici ostala.

V kampu naju je sprejel Poljak, hudo simpaticen poba, a zaradi okoliscin nismo razvijali tesnejsih stikov. Ko je bila Aila v savni nisem imel pametnejsega dela, da sem sel se sam, in prvic uzival v tem. Se spreminjam.

Nedelja:

Soba v kateri sta spala atrakcija in spremljava je bila prazna. No, kva pa zdej. Pa naju je prijazna 2m visoka Svedinja odpeljala v klet na oddelek z operacijami. Tam je atrakcija izgledala kot mrtvec, sem kar malo mehke postal, je bil povsem bled, skoraj brez barve, cisto nic ni stokal, pa vsi tisti kompjuterji okoli, kateri kazejo srce pa ne vem kaj se vse. Na stropu, kateri je bil svetlo plav, pa narisani oblaki, da si mislijo tisti, kateri prezivijo, ko se prebudijo, da so v nebesih. A to je bil samo trenutek, ker je obraz spremljave razodeval, da je vsega konec.

Vsega hudega namrec. Zvecer je menda prisel se kirurg, zoknil atrakcijo v trebuh, na kar je ta izvalil tarzanski vsklik navdusenja nad zivljenjem, in to je bilo za kirurga dovolj dober znak, da so atrakcijo nemudoma uspavali, ga poslali 8 nadstropij nizje, mu odprli trebuh in odscipnili slepic.

Skoraj veseli smo popili kavo, brez atrakcije seveda, ta je imel druge opravke, in se poslovili do vecera, ko naj bi imeli vec informacij o bodocnosti.

Odpravila sva se na severovzhod. Preckala Silvervagen, in na eni dokaj veliki cesti srecala jelena na sredi cestisca. Normalno sem ustavil in slikal. To se tudi ne zgodi vsak dan, da ti jelen hoce skozi sipo gledati. Malo je ravno dezevalo, tako da so

posnetki malo podosvetljeni, a se se vedno cisto dobro vidijo vse kocine na smrcku.

V enem mestecu, bi moral tankati. Shellova kartica je bila na ime enega Patricka Z., in na nekaterih pumpah moras racun podpisati pri blagajniku, zato sem pred tankanjem se en A4 list popisal z podpisom Patricka Z. Kasneje se je iskazalo da je bila pumpa na avtomat, tako da ni bilo treba k blagajniku, sem pa zato pozabil dobro zapreti pokrov na tanku, in sva ga potem na divjem makadamu izgubila.

Prva polovica dneva je bila dezevna, midva sva pa ravno potovala po makadamskih cestah, izsekanih v divjo hosto na ameriski nacin. 50 km ravnega, samo gor in dol, potem pa ovinek in enako do naslednjega. Sicer zelo lep avto je ob brzicah, kjer sva se ustavila izgledal kot blatna gmota. Zato sva ga ob odhodu oprala. Kolikor se je seveda dalo, ker mi je vodo nosila Ajla v cutari, cistil sem pa z papirnatimi robcki. A prej sva si ogledala zelo divje brzice na ogromni reki, z ogromnimi izdolbenimi in zelo lepimi kamni. Cez cel sistem so postavili visece mostove, kateri se pa majejo normalno, gor in dol, in je omejena uporaba samo na dve osebi na enkrat. Tu sem napravil posnetkov vec kot obicajno, saj o Norveski ni bilo sanjati in je to izgledala zadnja atrakcija na nasem popotovanju.

Zvecer je imela Cristina polen kufer Lazareta, in je sla spat v najin kamp. Nismo bili ravno razigrani, tako da je tudi sprehod izgledal bolj molcec in to navkljub zelo lepi naravi. Kamp lezi na otoku jezera, cez katerega pa pelje Blo vagen.

Ponedeljek:

Zjutraj so doktorji rekli, da Damjan ne okreva normalno in bo zato do srede v bolnici antibiotike skozi zile konzumiral. Malo je bilo mucno, a usoda je usoda. Cristina je zavzela obicajno pozicijo, midva sva se pa odpravila na sever.

Do Tärnabija ze ves, od tam je bilo pa novo. Cesta se po Tärnabiju bistveno zoza, ker Norvezani ne smucajo tu, in iz te smeri nikoli ni navala. Je pa zato veliko Lapitov in se vec jelenov, a ti cest ne uporabljajo, razen za prodajo zijal.

Na zemljevidu je izgledalo, da je po Tärnabiju kmalu meja. Tako da je Aila kmalu zacela izvajati paniko s pasosi. Je hotela samo Finsko osebno pokazati, katere sva nabavila pred kratkim, in s katerimi lahko po Skandinaviji brez potnega lista potujes. Tudi mene je prevevala skepsa. Vozil sem v Finski registriran avto sposojen od enega Francoza, kateri pa trenutno ni prisoten, moja vozniska pa je v Finski veljala samo leto in pol, a sem jo pozabil zamenjati, in sedaj naj bi se en izpit napravil. Mogoce celo bi, a to je tam neznansko drago, tako da raje na crno vozim, ce ze pride taka prilika.

S takimi obcutki sva pripeljala na mejo. Pa ne se takoj. Tisto na zemljevidu cisto blizu se izkaze, da so vmes se 3 doline in tri jezera in krpe snega cisto do ceste, ker sva bila ze 1000m nad morjem. No, mejo sem opazil v zadnjem trenutku. Kajti tam so samo trije kamni. Dva okrogla in en pokoncen na sredini, ter znak, na kateremu iz ene strani pise Sverige na drugi pa Norge. Aila je bila sila razocarana, da se ni imela priloznosti osebne pokazati, sam pa sem prav veselo zavil v zadnji klanec do prelaza kateri je bil ze na Norveskem.

Na prelazu, katerega sva detalneje raziskala na povratku, je bilo hudo vetrovno, in na tej visini, se vse polno snega. Tudi bliznje jezero je bilo se okovano v led, ceprav se je videlo da se intenzivno taja. A to ob kaksnem drugacnem dnevu, takrat se gotovo ni in sva slikala samo iz avta. Na prelazu je cesta kopna, je pa iz zimskih mesecev izsekana, na nekaterih delih, v globok sneg in skozi take detaile se peljes, ter si zamisljas kako je biti tu gori Lapi.

Do Mo i Rane je bilo samo se 40km bila pa sva na najvisji tocki avtomobilskega potovanja. Nekje malo cez 1000m nad morjem. Sem si predstavljal da bodo ubijalske serpentine, doli do fjorda, pa je bilo malo da ne ravno. Tako ravno, da bi se morje videli ni bilo, je le nekaj ovinkov, a dalec od serpentin, tako da v mesto pades ne da bi opazil da si 1000m nizje. Sem moral prav na zemljevid pogledati ce je res, pa je.

Mo i Rana. Ime meni zveni sila romantico. Naselje na koncu modre ceste, katera se zacne v ruski Kareliji, konca pa z Mo i Rano. Se pa tu zacne zelo dolg fjord, tako da se kaksnih 70 km vozis do odprtega morja. Katero je pa tudi vse polno otokov. Sem si predstavljal, da mora to biti zelo staro naselje, polno sarma in zgodovine, vljudno z Vikingi. Lega je zares fascinantna. A to je relativno nov rudnik premoga. Hise so postavljene okoli tovarn katere tvorijo center dokaj velikega naselja.

To je bil dovolj dober razlog, da se v Mo nisva zadrzevala. Mladenka v turistickem uradu nama je razlozila pot proti severu in to je bilo skoraj vse, kar sva opravila v mestu. Skoraj, kajti nakupila sva se hrane in odbrzela.

Zacetek je bil kot v Svici. Visokogorske kmetije, postavljene v zelo strma pobocja, polno krav okoli, v ozadju pa visoke zasnezene planine, pa vse stoji samo nekaj metrov nad morjem. Razen planin seveda. Se bliznji otoki dosejajo visine okoli 1000 in vec m nad morjem. Zelo dramaticno. K dramaticnosti so prispevali se zelo temni oblaki med zarki sonca. Zelo lepo.

Prvi fjord sva dokaj hitro zapustila. Ceste so tu zelo ozke, na mnogih mestih ni prostora za dva pasova, pa ceprav je dokaj dosti kamijonov in avtobusov. A njim se ognes tako da pocakas na razsirjenem delu ceste, drugace ne gre. Tudi hitrost voznje je prilagojena. Omejitev je 60km/h, pa mi ni jasno kako je mozno tako hitri voziti po vseh tistih klancih in serpentinah. Topogledno pocasi sem tudi vozil, ven lahko zijas samo tako, da imas nos na sprednji sipi, kajti hribi so zelo visoki in ti uidejo iz zornega kota, in zavil v tunel. Spregledal sem tablo z obvestilom in... Cesta se v tunelu razsiri in domorodci tu vozijo kaksnih 120km/h. Pa sem vozil in vozil in vozil, pa ga ni bilo konec. Ko sem ze nekaj casa vozil cez 70km/h sem mislil, da sva zgresila cesto in da sva v opuscenem rudniku, preurejenem v skrivno raketno bazo. Potem pa ovinek in sonce. Ha tole je bilo pa razburljivo, ni kaj.

Hribi, sonce, divja gorska reka, kristalno cisto zeleno morje, rdece hisice na obali. Zares lepa dezela. To bi bilo nekaj zame.

Tunela sta bila se dva, in trije fjordi. A zadnji je bil jutri. Danes sva se pa ustavila v naselju s kampom. Najela hisico in vsa trudna zaspala. Ja, pa ni bilo tako enostavno. Utrujena sva bila, zvecer je zacelo pihati, oblacno je bilo vse bolj, pa se standard bivanja v Norveskih hisicah ni tak kot v Svedskih.

Tako da sem bil kar malo razocaran. Lastnik, rdecelasi in rdecebrki mozakar se je pa samo rezal. Cena hisice je bila točno taka kot smo racunali pred odhodom, torej enkrat dražja kot na Svedskem, neopremljena, ne smrdeca, a imela je svojski vonj pa se barve so bile Vikinske.

V gostilni so sedeli pijani mladenici in mladenke, izgledali kot punkiti in grdo gledali. Zelo mysticni kraji. Sva sla stet hisice, da bi najino nasla. 15, 14, 13, dvanajst je pa najina. Ajla ni znala odkleniti, a ona ima se doma tezave, zato sem poprijel in zlomil kljuc. Hisica ja imela stevilko 11. Torej so stale 15, 14, 13, 11, 12, 10,... Lastnik se je samo rezal in nama dal kljuc st 11. Gotovo je to vic za turiste, in je v kljucavnici ze polno polomljenih kljucev.

Kratek vecerni sprehod, posnetek za lahko noc in v hisico, Tudi slap za vasico me ni razgrel, je bilo prevec mrzlo.

Torek:

Je bilo pa jutro zato toliko bolj sončno. Sicer se vedno ne brez oblaka, a dosti topleje in svetleje. Zato sem zjutraj nadoknadil zamujeno in poslikal vse kar mi je pred objektiv prislo. Lastnik kampa je ze zvecer rekel, da bo zjutraj spal in da naj kljuc kar pod predpraznikom pustiva, tako da ga nisva vec videla.

V naslednjem fjordu, kjer se cesta neha in moras uporabiti zarjeveli trajekt, ce hoces nadaljevati voznjo po obalni cesti na sever, sva dosegla polarni krog. Pa se nisva posebej zadrzevala. Razen da sem videl vidro, ali pa nekaj zelo podobnega, kako je tekla proti meni in ko me zagledala ispustila ribo iz gobca in skocila v morje, se kaj vec razburljivega ni zgodilo. Sem ravno razlagal Ajli, joj, a si vidla vidro, in je ona odgovorila, kaj pa je to, se je pokazala se enkrat, je hotela svoj zajtrk, a midva sva stala ob ribi in je zato morala pocakati. Ajla je rekla da je vidra lepa, riba pa gnusna. Ima rada samo filete v droptnicah in lososa, kateri na njenem krozniku izgleda kot roznat kvadrat, ne pa kot ziv predstavnik njegove vrste.

Nazaj grede sva pospeseno slikala. A je vedno v kadru kaksna zica. Elektriike imajo izgleda zadosti. Zanimiva je bila tudi ogromna antena. Je bila celo angleska razlaga na tabli. Med prvim otokom in hribom je napeljana dvojna zica. Otok in hrib sta imela cez 1000m in to direktno iz morja in izgleda sila razburljivo. Je ena od desetih anten na svetu za ladijsko navigacijo.

V fjordu st.3 sva se povspela ob divji gorski reki kaksnih pol ure hoda ob toku. Zelo razburljivo a tudi točno tako mokro. Obala je dokaj strma in travnata, a je v resnici mocvirje. Tudi tu je sloja zemlje zelo malo in nekaj cm pod površino je granit, preko katerega pa pronica voda, katera zagotavlja pogoje za mocvirje. Kaj takega si niti misliti nisem mogel, ko pa hodis po tisti travi se slisi sccsc in superga hoce kar tam ostati. Tako da prav visoko nisva prisla. Na eni skali sredi vode sva napravila piknik in uzivala v prekrasnem pogledu po fjordu.

Pred povratkov v Mo sva se ustavila se v fjordu st.2. Tako lepa svetloba, barva morja, takega na Finskem ni, in občutek da zapuscava to lepo dezelo so naju ustavili. Napravil sem nekaj super posnetkov, Aila je pa nabrala skoljk in kamenja z obale. Morje je disalo kot v starih casih in bilo je sila romantico. A vsega lepega je pocasi konec, zato sva se odpravila.

Bilo je se zgodaj in zato nisva direktno zavila proti Mo ampak nadaljevala po istem fjordu proti odprtemu morju. Na koncu je ribisko naselje, a ne tako iz perspektov, in zato sva sla nazaj. Bilo je hudimano vroce in Ajla je spala. Cesta se na enem mestu dvigne za 500m nad morjem, samo da se ogne eni veliki skali, in od tam sva slikala po fjordu.

V Mo sva kupila sladoled in se zapodila v hrib. Med potjo sem moral stalno ustavljati, ker je Ajla stalno slikala skrivencene visokogorske polarne breze, zares zanimivo izgledajo.

Na ze omenjenem prelazu, kjer je bilo tako mrzlo, sva sedaj v toplem vecernem soncu opravila sprehodek. Sem predlagal, da bi sla na bliznji kucelj, kaksne pol ure hoda. Dimenzije v tej geografski visini so zares drugacne in po uri in pol, treh krizah, dveh kreganjih, le dosegla dokaj visok hrib. Na vrhu je pihalo, zato so samo trije posnetki sicer zelo zanimive zasnezene pokrajine.

Dokaj utrujena a z občutkom da sva izvedla nekaj velikega, sva se odpravila do Tärnabija. Prespala, razlozila Lapitom da z Damjanom ni hudo in se zjutraj odpravila v Lycksele.

Sreda:

Sedela sta v restavraciji, se vedno v bolnici in jedla pico. Damjan ne vec po cevki v zilo.

Voznja v Umeo ni bila razburljiva, razen za Damjana, kateri je pri vsakem vecjem tresljaju rekel hu. Prehiteli smo vse v vrsti za ladjo, ker so sle punce vprasat ce lahko rezervacijo cez 3 dni zamenjamo za sedajle. Lahko. In smo sli na ladjo. Se najedli, nakupili vodke in gledali v morje, ter premlevali vsak svojo varianto ravno koncujojih pocitnic.

V Vaasi so morali ostali pes skozi carino, sam pa sem cariniku rekel, da ne znam finsko, pa ceprav vozim finski avto. Ko sem mu pa se Finsko osebno, (koncno), pokazal, je pa rekel uredi in smo odpravili.

Je Damjan rekel da mora vsaj eden ostati buden da mi bo druzbo delal, ker on ze ve kako je voziti, ko vsi okoli tebe sladko spijo. Do Tampereja se je iskreno trudil, potem sem pa sam , koncno, ker ga prej vse noci nisem, opazoval, v vzratnem ogledalu, polnocno soce.

Cetrtek:

Malo pred Hki-jem sem moral ze dobro plesati ob muziki s kasete da nisem zaspal. Nisem se zmenil za care jutranjega Hki-ja in prav na hitro zakljucil poslavljanje.

Tako je bilo, in bilo je .....

ENODEJANKA V TREH DELIH, ALI KAKO PREZIVETI GUZVASTE POCITNICE

PRVI DEL: PARIS

Izgleda da bomo imeli lepo jesen. Tako z vsemi barvami, katere ji pristojijo, in ce bo slo tako naprej, kakor je slo do sedaj, potem bom lahko drevje slikal se nekaj casa. Ne pa kot obicajnao, dva vikenda in konec. In ce sem ju zamudil, ali pa je bilo slabo vreme, potem jeseni, vsaj tiste, katero jaz priznam, za tako, sploh bilo ni.

Na sreco si zapomnim samo lepo vreme. Ce me vprasas, kaksna je bila lanska jesen, ti bom zagotovil, da pretežno soncno, malo hladneje a sigurno zelo soncno in lepo. A ni hecno, da je bilo hladno si pa vedno zapomnim.

Premnogi smatrajo, da je letosnja jesen hladna. Saj je res nekam sveze, tudi za to geografsko visino, a se vedno dovolj sonca. In ob takih dnevih izgleda carobno lepo. Smoga in megle ne poznamo, ker stalno piha in zato so tudi dolgocasni dijasi sprejemljivo dobri.

No, tisto o vetru zna biti tudi povsem drugace, a brezveterje obicajno traja zares samo nekaj minut, nato se pa obrne in potegne iz druge smeri. In tocno to se nam je dogajalo danes. Sva sla jadrat z Aniko in Askom. Aniko sva spoznala pred dvema tedni v Franciji. Oba bosta se omenjena, a o njihju malo bolj pol. No, na jadraniu, to je tule pred hiso, imamo namrec morje polno skustranih otokov, odprto vse tja do Atlantika. A ja. Na jadraniu smo imeli stalno spreminjajoc veter, z vmesnimi brezveterjji. Tako da smo po vsakem brezvetrju, poskocili za nekaj metrov, potem se je pa pocasi umirjalo in dokončno umirilo, do naslednjega nekaj minutnega brezvetrja. Finca sta se na moc pritozevala, Aila pa cisto nic. Prejsnji vikend je bila cisto zelena, kot podvodna deklica, a ta od strahu, ker smo imeli super veter, in na povratku cepeli na vrhu vala ter se priblizovali obali. A takrat je bilo ta glavno guncanje, in nagibanje ze za nami, pa tudi Aila ze zacela dobivat bolj zdrave barve. Ko pa smo se oddaljevali od obale in krizarili proti vetru, takrat smo pa stali tudi takrat ko smo sedeli, tako smo se nagibali in skakali iz vala na val, in Ajla ni in ni hotela verjeti, da je to ta pravo jadrание in da tisto z Antijem ni bilo. Tudi sam sem bil na trenutke skepticen glede prevracanja v vodo s +5 stopinjami. Ni prav ugoden občutek, vse drugo vem da ni problem. Vsaj ne v toplem Jadranu. Pa ni bilo nic takega. Danes se pravega vetra ni bilo, tako da smo se bolj na spagete skoncentrirali. To pa dobesedno, saj kadar je po minutah brezveterja potegnulo, si moral biti hudimano spreten da jih nisi odlozil v sosedove lase.

Ja, Aniko sva pa v Franciji spoznala. A ni svet majhen. Sva sla se eno poroko zalit, pa so bili se trije Finci tam, a o njih pozneje, zacelo se ja pa takole.

Scetka, pizama, kapitanova ulica, vse to je ze standard. Novosti so se zacele ze na letaliscu. Tista hisa, kateri sem

pomagal iz plenice je skoraj gotova. Sedaj imamo že pravo noč, in ob pol sedmih, ko sva prispela na letališče je ravno sonce pogledalo iza hoste. Taka velika oranžna krogla. Taka kot v Leanovem Lovrencu arabskem, v puščavi. Tu je bilo vse drugače, razen sonca. Hisa se je svetila kot drekokrbec (skarabej), če bi oni bili v skrlatnih odtenkih. Na dijasu sploh ne izgleda tako grda, kakor v resnici je. Veliko babc kilavo dete. Prav tipična zgodba za deželo finsko.

Avijonček sva imela ob pol osmih. In to ne kar kateri, ampak od Air Francita. Ne en način mi je bilo vsek, čes bodo lepe stevardese (kakor da na Fin airu niso), po drugi strani sem bil pa hudo skeptičen, glede na najino lansko izkušnjo z zamujanjem letal, in ga od takrat ni boljšega od Fin aira, tako da sem na palubo stopil z dokaj mesanimi občutki, pa čeprav so se mi vse stevardese rezale. A Francozi ne bi bili Francozi, če ne bi najinega odseka stregel stevard. In ta je imel usta od usesa do usesa, ko je Ajlo stregel, mene pa se opazil ni. Tako ali tako mi je bil zoperen, pa se pol ure zamude smo imeli. So pojasnili, da je guzva nad Parizom, meni se pa vidi da smo enega čakali. Sem komentiral da je pilot zaspal v enem od barov, sedaj ga pa iščejo po mestu.

Samo letalo je manjše od finskega, tako da sem imel kar dobre probleme z nogami, ko je tisti pred mano zalegel, pa se zobotrebce imajo plasticne.

Letališče Charles De Gaulle, zopet ni napravilo boljšega vtisa, čeprav smo pristali na terminali B, kateri naj bi bil malo manj zamorjen od A. Za spremembo, sva se, na poti v mesto, priključila agenciji, in z avtobusom odsla na ogled predmestij Pariza. Pa ni bilo omembe vredno. Kolona se začne takoj od letališča. Mogoče že prej a nisem nazaj gledal. In potem eno uro prav po polzje v mesto rines. Tudi trasa je bila taka, da samo tovarne gledas, starih his vse do centra ni. In tam so naju odložili. Prav blizu hotela katerega sva imela v paci. Je bil priporočen od Hanzija. Čes je super dober, pa super poceni. Menda tudi je, le da je bil tudi super zabasan. Ker je bil pa agencijski hotel čisto blizu sva vprasala kar tam, in dobila prenočišče za eno noč. To je tista logika, katera se na Dunaju sicer ni obnesla, a kar je za Fince najcenejši hotel, je zame se vedno več kot dober. In je dejansko bil.

Pol sva se sla papotepat.

Prvo sva sla na Mon Martr, Dalija gledat. Saj pob ni nicesar kriv, in v mojih obeh se vedno ostaja ta glaven, vendar zaradi čisto drugih stvari. Tisto kar je bilo pa tam na ogled postavljeno, so pa bolj ponesreceni poizkusi, katerih kopije v zadnji sobi, Američani se vedno na veliko kupujejo.

Gor na hribu, je bilo nekoc sigurno lustno. Se da slutiti, a dan danasnji dobim kar pospesek ob pogledu na vso množico prerivajocih primerkov iz vseh koncev sveta. Zato sva jo jadrno ucvrla navzdol, ter poizkusala slediti traso stare ceste, mogoče celo iz rimskih časov, katera vijuga iz otoka na vrh hriba. Nekoc je vijugala med vinogradi, a te si sedaj težko predstavljas, čeprav na stare cajte spominja edini preostali mlin na veter, kmalu pod hribom. Ta je menda se pravi, za razliko od rdečega malo nižje.

Nekaj casa se kar gre, ko se pa hribec malo položi, se pa tudi ulice prepletejo, tako da na mnogih mestih samo ugibas, kje

je rimska cesta. To je bil tudi razlog, da sva zacela po malem izgubljati vnemo za rimski urbanizem in se posvetila novejsim obdobjem. To pa v obliki Monmarterskega britofa. Ze sama lokacija je interesantna, saj danes stoji pod bulevarjem. Na celem svetu je pa res vse mogoce. Izgleda da so imeli guzvo ze od zacetkov, tako da kaksnih velikih spomenikov ni, navkljub nekaj markizastih imen. A so v vecini tujci. Menda je to bil od vedno becirk za tujce, pa ceprav tudi bogate, in danes tam ne najdes francosko zvenecih imen. Sicer pa celota izgleda kot guzva telefonskih govorilnic, tak problem so meli z prostorom.

Prespansirala sva ze dobersen del poti, zato sva se, skelecih podplatov, kajti bilo je zelo vroce, vsedla v park pred eno cerkvijo. Sicer je tudi ta sila pomembna a jih je toliko, da ni, da bi se trudil vse zapomniti. Okoli fontane, kjer smo sedeli, so imeli trije mulci dirke na kolesih. Dva zamorcka in ena tipicna. Vsi okoli 3 leta, in vsi na kolesih, katerim so ravno odstranili bocna kolesa. To se je videlo ob padcih na ovinkih, ko so se premnogokrat nagibali v napacno stran, in seveda tudi ustavljali na nosu. Zlasti tamala je imela tezave, je bila pa zato dalec naj bolj zagrizena in ihtava, kadar sta ji pobegnili, za pol ovinka. Je skocila na kolo oddivjala ravni del in ustavila na nosu. No tudi druga dva nista bila kaj bistveno bolj uspesna. Vsi trije so pa huronsko vpili ko so vozili cez luze, fontana namrec fino pusca, in je blato spricalo po turistih.

Zmagovalca nisva docakala. Ni bilo videti da bodo kaj kmalu vozili castni krog, zato sva se odpravila novim dozivljajem naproti. Cez Tulerije, kjer sva si ogledala vse ringelspile in debele ribe v ribniku, sva zavila cez rue du Back in si na San Germainu ogledala zastoj prometa, ker sta si, na sredi krizisca, dva francita nosove preurejala. Skoda da ne znam francosko, bi se zagotovo naucil novih socnih izrazov za spuscanje krvi. No, ze tako in tako ni bilo prevec apetitlih videti, zato sva zavila mimo Luvra v smeri hotela. Moram priznati da se mi je takrat jermenica snela in sem malo v prazno tekkel. Tudi slucajno se mi ni dalo na zemljevid gledati, in dejansko mi je bilo vse eno kje sva. Se dan danasnji bi blodil po labirintu pariskih ulic, da ni iniciative strumno prevzela Aila, katera za taka opravila ni posebej nadarjena, in prav energicno odkorakala v smeri hotela. A pred tem sva se kupila sadja pri arabcih in to je bila najbrz napaka, a o tem v drugem delu.

V cetrtek sva sla v Bobur. Trg pred hiso prav fino disi po avtohtonih pariskih parfumih, in kar dobro pase k arhitekturi. Ogledala sva si, kaj drugega, kakor, arhitekturni razstavi. Bi rekel da imava zelo sirok spekter percepcije. V pritlicju so rastavili Altove stole in se nekaj lokalcev, v kleti pa tudi na enak nacin. Ena tistih tipicnih za cas v katerem zivimo. Trije kempelci in 300 lokalcev. Enako kot zadnjic v Ljubljani. Fabjani in Mi v Benetkah. Se mi vidi, da bom tudi sam napravil razstavo. Alto in Jaz v Finski. Ali pa celo Jaz in alto.

Center Georges Pompidu, kjer prodajajo finske suvenirje, sva zapustila in kmalu zatem zavzela pozicijo na trgu pred mestno hiso, ter opazovala Parizane v njihovi obvezni konfuzni naglici. Vsi tako hitijo in vsi cez cesto hodijo, ko je rdeca luc.

Tu moram malo z Finsko primerjati. Ze tako dolgo nisem ceznje zabavljajal.

Ko sva priplula v to hladno dezelo, sva bila sila zacudena nad prijaznostjo voznikov. Velika vecina je ustavljala in dajala prednost, ceprav mnogokrat tudi ni bilo treba. In premnogokrat so se malo cakali, ces: izvolijo. Drugi pa tudi: ne, najprej vi. Ja, pa to je sedaj zgodovina. Dolgo casa nisem hotel verjeti, da sistem vpliva na ljudi v tolikсни meri. Pa zacenjam verjeti. Finci vidno postajajo agresivni. In dan danasnji ce te vidi da gres cez rdeco, in je se dosti dalec, da ne oviras prometa, bo premnogi stopil na gas pa se malo te pocilja. No, ravno povazajo se se ne, a vpitje se ze da slisati, katero je bilo vcasih za to dezelo nemogoce.

No v Parizu pa vsi cez rdeco hodijo in mnogi tudi vozijo. Le da so se nekam cudno sporazumeli in gres cez rdeco, avto kateri ima pa zeleno pa ustavi. Ces: izvolijo prosim. Ker pa imajo tudi v franciji recesijo, in lahko tudi tu kateremu v glavo stopi, ni da bi kaj veliko preizkusal moje nasvete. Da ne bom na koncu jaz kriv ce te povozi kaksen preserno nasmejan Francoz.

Poj sva sla pa cez Il de la Site na IL de Saint Louis, kjer sem slikal Mirelle Matje. To je ena stara mama, katera je ravno pozirala na ograji Sene. Pa ni bila tako fajn kot Japonka na isti obali dve leti nazaj. Japonka je snemala video. Ob kasetofonu je samo usta odpirala in se malo valila iz levega na desni konec kadra. Slisalo se je pa takole: Cuin hu hao zi zung ce... Kar v prostem prevodu pomeni podobno kot: Otiso si i sarmu ostavio.

Arabski kulturni center je bil za spremembo odprt. In prvic v zivljenju me je bilo strah v dvigalu. Ko sem skozi steklene stene opazoval huronsko globino in letel v visave, kot raketa, sem si zeel samo ven. Ven, ven in samo ven. In tja sva tudi priletela. Na terasi imajo zelo drag kofe. Pa se natakari ni imel dan in se nama je v mizo zaletel in kofe polil. Pa se je vse mirno koncalo in sva lahko v miru opazovala smeti za high-tech detaili. Je vse tako transparentno, da se vsa nesnaga vidi ter se jim gotovo ne da neprastano cistiti, tako da dosti nemarno izgleda. Sama hisa je iz moje strani dosti visoko ocenjena, kikse bo pa zgodovina gotovo pozabila.

Ne vem, ampak meni je Paris se vedno najlepse mesto na svetu, pa ne zaradi danasnjih modernizmov, to je bil tudi glavni razlog da sva sla jest relizje v Latinsko cetrt. Tam je navkljub turistom se vedno moc najti Pariz iz mojih sanj. Tako sva se pocasi premikala iz kofeterije v kofetarijo in premlevala svetovne probleme. Odposlusala se enega Indijanca, kateri se je prav prijetno drl pred gruco zdolgocasenih turistov in se smejala sosedi katera je hotela nekaj po francosko narociti, pa vse pomesala, postala roznato rdeca in na koncu se dahnila: anteeksi. Ze ko je po francosko govorila mi je bila sumljiva, ko je zardela, sem bil ze gotov da je Finka, z anteeksi, je pa samo se dodala piko na i.

Poj sva sla pa slikat piramido v Luvru v soju ulicnih svetilk. Sama zase je dosti vsecna igraca, da so jo pa v sredino Luvra zasadili jim pa nikoli ne pozabim. Francozi pojma nimajo.

V petek sem prvo slikal la Piscine de Paris. Lesen bazen kateri je ponavadi plaval malo nad muzejem Orsaj, kamor sva se namenila. Slikal sem ga pa zato, sam ni bil ne vem kaksna

arhitektura, ker se je potopil, in so ga ravno iz vode vlekli. Me je vedno zanimalo ali jim Sena skozi bazen teče, ali so jo pa od casa do casa tudi razredčili. No to ne morem več ugotoviti. To je sedaj zgodovina. Vse mine pa tudi bazeni se potaplajo, kakor vidis.

V Orsaju niso imeli kaksne posebne ponudbe in sva zato odsla proti muzeju Cluny. Tega je toplo pripirocil Hanzi. Malo sem bil skepticen, ker sva zadnjic videla mestni muzej in od tega bog ve kaj nisem pričakoval, pa sem se dobro ustel. To se splaca videti. Ja, pa ne takoj. Prej sva pojedla se Fruti di mare in se lepo zaspana od rujnega vinca zavalila v muzej. Ko prestopis vrata na samostansko dvorisce, se ti odpre povsem drug svet, ce ne bi bilo slisati hrupa z ulice, in ne bi videl kamer, katere te spremljajo na vsakem koraku, pa tudi drug cas. To je bil, največ samostan. Zacelo se je pa dosti drugace. Sen spraviš scetko in pizamo... Uprost. Tako hitim da mislim ze cisto nekaj drugega.

Torej prvo so Rimljani postavili terme v Luteciji. In te lahko se danes gledas. Menda so se tukaj savnali vsi barbarški narodi, kateri so hrumeli tod okrog. Na sreco so bili vsi ti narodi prizanesljivi ali pa so buldozer doma pozabili, tako da porusili ga zares niso nikoli. To situacijo so izkoristili menihi in dolga stoletja kraljevali v teh prostorih, dokler jih republika ni pregnala.

V hisi so sedaj največje romanske znamenitosti snete iz vseh lokacij v Parizu. Imajo namrec klima naprave in stari kamni gustajo v cistem zraku. Ponaredki zunaj pa prhnijo. Samo največja znamenitost, goblen dame z samorogom je bil nekje na obisku, tako da smo samo kopijo videli. Pa sam sem za take zadeve vosu in meni lahko pokazejo tudi kaj kar ni original, samo da se ne vidi da je plasticno, pa vse verjamem. Zato sva pa videla 500 let stare cevlje, nakit Vizigotov, naroda katerega so skuhalo v termah pa izgleda tudi pojedli, ker so izumrli, romansko pohistvo, arhitekturne detaile, izredno lepe gotske vitraze in uro z vodo v stevilcnici. A to je imela mladenka na klopi na dvoriscu in je bila od Swatcha in je bila gotovo wasserproof. Voda ne gre garantirano nikoli ven.

Biti v Parizu, biti na pocitnicah, biti utrujen. Rezultat. Se ene relizjeze. Ce ne stekas kva je to. Ena hitra razlaga.

Relizjez se rece po lokalno nuna. Pa ne samo nuna ampak tudi vrsta kolacka. To sta dve kroglici napolnjeni največkrat z cokoladno kremo. Krogljici, ena vrh druge, ena malo manjsa od druge, sta na stiku zaliti z smetano. To naj bi bil ovratnik precej okrogle persone. Vsa zadeva je pa, verjemi mi, vec kot dobra. Pa niso samo francozi tako pokvarjeni. Tisto kar Kranci imenujemo krofe, Finci imenujejo munki. Kar je po nase menih. Tak debel im masten menih.

Sva hotela metro uporabiti, bila sva ze malcek utrujena od tolikih dobrot, pa sem vedno ko sva mimo kaksne postaje marsirala rekel, pejva se tistle pogledat, in tako vse do hotela. Tam sva pobrala kufre in zajezdila metro v smeri za Marsovo polje. Tam se zacnejo neturisticni deli mesta in tam sva bila zmenjena z Damjanovimi sosolci, da naju potegnejo do st Etjena.

Dozivel sem torej famozno parisko guzvo v petek pozno popoldne ko se nekaj milijonov parizanov na enkrat odpravi iz mesta. Vse to sem poznal iz televizije in filmov, pa vendar si nisem predstavljal da je tako grozna in to navkljub lokalcema v

avtu, katera sta izkoristila vse male ulice in prelisicila glavni tok na mnogih koncih. Debelo uro smo porabili da se je kolona zacela vec ali manj stalno premikati, pa ceprav samo 30 km/h. Kolona se ni raztrgala vse do Lyona, kjer smo zavili iz brzice in ob 23h nadaljevali voznjo proti St Etjenu na skoraj prazni cesti.

Moram priznati da se nezadrzno staram. Kmalu po Parizu, ko zacne kolona pospesevati, me postajalo vse bolj strah. Voziti 150 km/h v strnjeni koloni, stalno menjavati pasove, ker nekateri vozijo samo 140km/h, zraven se pa varnostna razdalja ni bistveno povecala od takrat k smo vozili 30 km/h. In to dolge ure. Ne, to ni zame. Ko sem videl da mi ni drugega storiti, da ne bi stalno dogajanje na cesti spremljal, sem se delal da spim. Pa tudi tega nisem mogel.

Na sreco smo bili po Lyonu skoraj sami na cesti, in takrat smo sele lahko besedo rekli, prej sta bila tudi voznika prevec zaposlena s cesto. Pa ni dolgo trajalo, kajti St Etjen je dokaj blizu, mi smo se pa se prej ustavili v hotelu pred mestom z imenom F1.

Tam cez noc nihce ne dela. Porines kartico v avtomat, odtipkas koliko sob in postelj zelis in ti izbruha sifro s katero potem odpres vsa vrata. Bog ne daj, ce gres sredi noci na stranisce, ta so namrec skupna, in si listek z sifro pozabil v sobi. Ce si sam v sobi, potem prezivis noc pod tusem. Tam je tako fino toplo, saj kaj drugega tudi ne mores.

ENODEJANKA: DRUGI DEL ST ETJEN

Zjutraj smo se zapodili proti Mestu. To ni lep kraj. Imajo samo zelezarne in nogometni klub in Damjan od Jugo klubov pozna samo Hajduk, kateri je menda premagal St Etjen na domacem terenu. Menda je bila nacionalna katastrofa. Takole ko samo iz avta opazujes grde bloke je pa se slabse.

Mesto smo hitro zapustili in se zapodili v oblake nad mestom. Na visoki planoti v megli lezi namrec idilicna vasica, a to smo videli sele popoldne, v kateri prebivajo Damjanovi starsi. Bila je nizka oblacnost, ali pa megla, a to sam nikoli ne vem. Namrec, ravno tu se je videla razlika. Pred pol ure, ko smo se bili v dolini, je bila nizka oblacnost. Ko smo bili pa zgoraj v oblaku je pa megla, s tem se jaz ze ne strinjam. In zatorej, po mojem sledi, da smo bili v oblakih. Kakor koli je ze bilo, je bilo tako gosto, da bi jo lahko z nozem rezal. In sele postar, kateri zna raznositi posto z zavezanimi ocmi, v rikverc, nam je pojasnil, da smo ravno sli mimo iskane hise.

Spoznavanje z premnogimi stanovalci precej prostorne hise je trajalo precej casa, a je bilo prav po francosko prisrcno in sarmantno. Pa tudi sonce je prezgalo meglo in kmalu je bilo v hisi in okoli nje zelo veliko ljudi. Pa se so prihajali. Nama so namenili prenocisce v domaci hisi, trumo prijateljev pa so spakirali v najvisjo lezeco vas na planoti kaksnih 25 km oddaljeno, katera je lokalno smucisce.

Ko se je pa se prikazala Cristina z novo frizuro, tako na stuke, od frizerja, je zivcnost skokovito narasla. Predvsem domaci so zaceli letati v vse smeri, gostje smo se pa rezali. Vecina se nas je razgrnila po velikem vrtu na sedaj ze zelo toplen soncu v zivahnem klepetu. A predno smo odsli v sosednjo vas, v podruznicno posto, smo se slikali dehteci par.

V sosednji vasi imajo posto in tam sta se prvic vzela. Zupan je dejansko izgledal kakor da je ravno od krav pritekkel, in da ima se nekaj drugih hisnih opravkov in zato je svoj govor prav na hitro zakljucil. Ce ne bi imel trikolore okoli rame zavezane dejansko ne bi izgledal ta pravi. Civilni del je bil od suba koncan. Zato smo vsi nestrpni pred posto cakali Ajlo katera je morala podpisovati, da se napotimo novim ceremonijam na proti. Seveda smo jo slikali, kakor novo peceni par in se prav preserno zapodili na drug konec vasi, na vaski trg, pred cerkev. Tam se je tempo pocasi umiril, saj je bilo videti, da mislita resno in je cerkveni del bil samo se formalnost. Zato je pa toliko dlje trajal. To je bila civilna, cerkvena poroka. Nihce od vpletenih ni bil veren, in menda so se tudi z fajmostrom dogovorili da bo imel cisto posvetni govor, kateri je bil pa zame se vedno prezakonpliciran da bi ga razumel. Zato je bilo pa veliko ostalih govorcev. Mogoce celo politicnih, kajti obe zdruzeni druzini sta zagrizeni socialisti. A tudi teh govorov nisem razumel. Damjanova brata sta celo muziko igrala in Ajla je morala prstane deliti. Po podpisovanju je sledilo tri ure cestitanja. Nekteri so se ob tem sila resno drzali, nekateri pa celo jokali. Zakaj, ne vem. Meni nihce nicesar ne pojasni. Pa sem se ze navadil, da skozi zivljenje brodim nerazumljen.

Po vseh teh formalnostih smo se, končno, zbrali na vrtu pred domačinsko hiso na prigrizku in pripitku. Živčnost je popustila in tudi najbolj zagrizeni jokalcji so pokazali zobe v presernem nasmehu, skozi dno kozarcev.

Prav veselo smo odvijugali v čisto novo vas. Tam so najeli prostor za veselice vključno z kuharskim osebjem. Pravijo do so to kraji kjer pojejo vsi in vsak. Sicer tudi pravijo da ne vsi zelo uspešno a glavno da se imamo radi. Topogledno so tudi zastavili in takoj začeli. Ajla mi je nekaj casa se poizkusala prevajati, in ceprav govori francosko brez naglasa, ji ni ravno uspevalo, kajti to je hribovski dialekt. Na srečo so pesmi zelo podobne z nase dolino, kar sem bolj opazal kot razumel. Namrec tista z: napolni ga, dvigni ga, izprazni ga... se mi zdi, da gre nekako tako ena nasa, tu ni bilo pa čisto nic drugece, sem jo prekinil in se pridružil petju refrena. Toliko pa tudi znam francosko, ni vrag. In smo peli: glu glu, glu glu, glu glu, glu glu...

Navada je taka da mora vsak zapeti. Ljudi je bilo veliko, nekateri so se pa celo silili in so naju na srečo ispustili. Ce znas peti glu glu, je sicer prisrcno, ce pa ne znas nic drugega, zna biti pa tudi malo neprijetno. Porufali pa so pa zato Fince in ti mi, kakor sem se sicer malo bal, zares niso delali sramote. Kakor ze veckrat povedano, Finci po vecini ne pijejo alkohola, ce ga pa ze so pa po dveh kozarcih povsem neuporabni. Pa je bil vec kot happy end. So eno kratko kitico nalozili, kjer jih nisem nic razumel, ceprav se sedaj intenzivno ucim finsko, pa se nismo vzeli pivskih pesmi, potem je prisel pa poskocni refren, kaksnih 33x juo ja laula, kar pa ze razumem in bi po nase zvenelo pij in poj in srecen bodi. Tisto o sreči sem sam dodal.

Vec drugega omembe vrednega se ni zgodilo, razen. Vedno ta razen. V Parizu sem pil vodo iz pipe, kar v Hki-ju pocnem stalno. Ni dobra ni pa tudi slaba. V Parizu je bila obupna in na točno ta vecer mi je dala vetra. Sem stalno imel tehnicne tezave. Ze pri prvem obisku doticnih prostorov sem se zgrozil. Prehitro postajam Finec. Potem je bilo pa vse slabse. In mi ne gre v racun. Hrana super dobra, vec kot prevec aranzirana, tako da jo tudi z ocmi poziras, vonjave bozanske, cekreti pa taksni. Ce potegnem vsporednico. Francozom je glavna hrana, Fincem pa ...

Ob 4h zjutraj naju je odpeljal en debelusen kmet. Tak z rdecim nosom, sicer pa sila simpaticen. Je stalno govoril, Ajla je pa naknadno izjavila da je razumela samo lahko noc. No, bila sva na moc utrujena in si nisva belila glave z monologom v avtu.

V nedeljo dopoldne smo imeli, okoli poldne, na vrtu hise Damjanovih starsev, poslovilni zajtrk za prijatelje mladoporocencev. Tam smo nekaj ur cvekali in med tem so nekateri odhajali. Bila je bolj zaspana scena, tako da smo se razvezali sele po tretjem kofetu, ko jih je 3/4 ze odslo. Tam sem imel končno cas poklepetati z Nino, Jukisem in Aniko. Posebno Jukis mi je padel v oko. Pa ni tako lep, da bi zaradi tega, sredi Francije z Fincem nakladal. A ta poba pomaga ocetu gojiti severne jelene. Sedaj na zabavi mu niti slucajno ne bi prisodil da je divji moz z Laponske. Je izgledal kot frizer ali pravnik. Je pa za finske razmere nenavadno zgovoren ceprav ni Laponec. Priljubil sem se mu pa zato, ker sem po prekrokani noci, prav zadovoljen, na vrtu, v sonce mizikal in nic delal. Ko je pa nekdo predlagal, da gremo na

en hrib, sem pa izjavil, ja, ampak prej bomo pa se en kofetek popil, a ne de? To je menda cisto avtohtona laponska filozofija. Ko se jim najbolj mudi, se dol vsedejo, pa se en kofe popijejo, da se jim potem zagotovo mudi, sicer bi lahko bil lazni alarm, panika pa tudi na kruhu ni dobra. No, pa sva nasla tudi druge skupne tocke. Rad po hribih hodi. Planin na japonskem nimajo, pa hribe uporablja v iste namene. Rad colnari in to po divjih vodah, kar je cisto ta prvi Finec, kateri ve kaj je to. Pozna tudi enega iz Soce. Sta se skupaj spuscala po laponskih rekah.

V glavnem pa je razlagal o jelenih. Smo ga tudi največ o tem sprasevali. Kaj ga nebi, ko je pa sosed od Dedka Mraza. Sicer ni Lapi, a po dusi je pa tapravi. Pravi da družina z 1000 jeleni komaj shaja, s 10 000 jeleni so pa bogati. Normalno sem ga takoj napadel, koliko jih imajo. 10 000.

Zares jim nič ne manjka. Sem ga po helikopterju spraseval, katere sedaj vse bolj Lapiti uporabljajo, kakor so nekoc pri nas ovčarske pse. Pa ni rekel, ne ja, ne ne. Revni sigurno niso ce pozna vsa evropska smucisca.

Domaci so med tem odvezali ljudi do zelezniske postaje v St Etjenu. Ko je prisla vrsta na Nino in Jukisa smo se poslovili in z poslednjimi ostanki obiskovalcev odsli na en hrib v blizini. Se naj bi Alpe videle, pa o njih ne duha ne sluha. Nekateri so bili od precute noci sila utrujeni in zato smo kaj kmalu obrnili, ceprav je bilo na Centralnem masivu dosti lepo. To so najstarejsi hribi v Evropi, zelo podobni Dolenskim a vsi okoli 1000m nad morjem.

Ko smo se vrnili se je izkazalo, da so Nino in Jukisa odlozili pred hiso kjer sta spala, to je 50 km narobe od zelezniske postaje, in ju tam tudi pozabili. To pomeni da ste 3 ure cakala zraven pa ne vedela zakaj. Damjanov brat je jadrno oddivjal po njiju, Aniko in naju pa je Cristinin brat odpeljal v isto hiso ker so pozabili prej omenjeni par. Anika je bila hudo na trnih, da ne bomo Nino srečali, menda bi ji vse lase populila od besa. Za Jukisa smo pa vsi vedeli, da ni nikoli tako pozno, da ne bi bilo casa se za en kofe.

Planinska koca, v kateri smo kanili prespati, stoji v naselju, katero je lokalno smucarsko sredisce. V tem casu povsem izumrlo. Razen naselja, katero je v resnici stara vas preurejena v hotelcice in restavracije, okolica ni posebej lepa. Na vse strani vodijo vse mogoce oblike zicnic. Na sreco smo prisli ob mraku in smo okolico videli sele zjutraj ob odhodu. Smo pa morali zato izsiliti vecerjo v edini odprti gostilni, ker so ravno zapirali. Je rekel Jean, Cristinin brat, pa ven ne bomo sli. In se je lastnik odtajal. Smo pa vse eno dobili samo hladne jedi, zato pa te take, da si vseh 10 prstov obliznes. Ob dobrem vincku nam je beseda tekla se potem v koci.

Kot vse planinske ceste, so tudi te bile sila ozke in se bolj skrivencene. Francozi jako energicno speljujejo, vozijo in ustavljajo, na ovinkih si dajo pa se posebej duska. To je gotovo razlog da so spacka iznasli. Topogledno je vozil tudi Jean, ko nas je zjutraj pobral pred koco. Sem ga opomnil, da mi Finci nismo navajeni na take ceste in da bodemo vsi kozlali ce ne zmanjsa, ter da si lahko da duska potem na avtocesti. Doli sem ga tudi opomnil, da lahko sedaj na gas stopi, pa je prav potrto priznal da je to maksimum. In smo z nesluteno brzino oddivjali

Parizu nasproti 100 km/h. Pred nami je bilo kaksnih 8 ur voznje in zato ni imel nihce nic proti vicom. In glej cudo. Vseh 10 ur, kolikor smo porabili do Pariza smo pravili vice. Sicer je bilo mnogo starih, a je bilo cisto zanimivo slisati vic, ko gresta Jusi in Anti, Lui in Pjer, Mujo in Haso, Janez in Tone dol po ulici. Vic sem sicer pozabil, a verjemi da nam je 10 ur minilo kot trije trenutki.

Trije pa zato ker smo vmes naredili pavzo. In to v srcu Bourgogne, v mestecu Tournusu. To je zelo staro, se rimsko naselje, danes z gotskim licem in z sila romanticnim trgov, kjer smo papali in pupali. Zraven se pa neznansko zabavali ob Jeanu, kateri je pihal kot mladi macek, ker so imeli v doticni gostilni, samo eno vrsto kvalitetnega vina, pa se tega samo 4 leta starega. Je rekel, da se kaj takega v Parizu ne more zgoditi. Visek ti pravim, visek. Kar sapo mi jemlje.

Menda je v bljiznji okolici kraljevi vinograd, menda silno majhen, pa zoped s sila dobro kapljico. Samo za kralje in papeze. Pa se za enega. Pod drevesom v vinogradu se ga je menda nacejal sam Henry Mühler. In sedaj romajo Amerikanci pod isto drevo in placujejo po 1000 frankov za flasco. Meni je bil tudi ponujeni vec kot super.

Do Dijona smo se prisli potem se je pa kolona strnila, kar nas tudi slucajno ni oviralo pri vicih. Zaradi neznanske guzve sva pri Italjanskih vratih zajahala metro, ker je 10x hitrejse prevozno sredstvo, in se zato tam tudi poslovila od Jeana in Anike.

ENODEJANKA: TRETJI DEL CAEN

Navkljub hitrosti metroja, sem Ajlino malho komaj vlekel iz podzemlja na železnisko postajo Gar de Nord in to v teku. No, na vlak sva skocila dve minuti pred odhodom. Doplacala na vlaku kuplino karto in v zahajajočem soncu opazovalal predmestja Pariza. Ter premlevala vtise iz drugega dela, vse tja do temnega Caena v Normandiji.

Caen sva obiskala pred dvema leti, kakor se nekaj drugih zanimivih lokacij z otokom Mt. st. Michael na celu. Takrat smo imeli casa na pretek in smo si odpocili na obalah med Francijo in Anglijo. Tam morje slisis ob plimi. Je namrec tako neznansko plitvo, plima pa vec metrska, da se v minuti dvigne za kaksnih 10 do 20 dolzinskih metrov. In ko si stal, se par trenutkov prej, na sipini dalec od obale, potem kar na enkrat stojis, sicer v samo pol centimetra morju, a zato sredi odprtega morja. In je zelo cuden občutek. Zraven sem pa predvsem jaz neznansko uzival ceprav je tudi dezevalo stalno. Menda da tam skoraj ne neha.

Obale po katerih smo se takrat podili imajo kaj cudna imena. Omaha bich je najbolj poznana, tu je umrlo veliko ljudi, ko so se zavezniki iskrcavali in tu obticali. Se prej so pa teden dni bombardirali obalo in zraven ne sparali naselij. Tako je danasnji Caen ena hecna mesanica moderne povojne, hitre arhitekture. Vmes pa stojijo gotske hise. Nekoc je bilo to zelo bogato mesto. Tu so stanovali papezi in zato je bilo v mestu cez 100 cerkva. Se danes jih je presenetljivo veliko. Ceprav najstarejsa, je se iz casov pred papezi. To je zacel zidat Viljem Osvajalec. Dolgo nisem povezal, da je Giom Konkeron (Guillaume Conquerant) ista oseba. Francozi vsa imena po svoje preuredijo, pa smo se le zmenili. Viljem je bil potomec Vikingov, kateri so par let prej zavzeli Anglijo in ta del Francije. Zato tako podobno ime in tudi nekaj mestec na obali, bi lahko tudi v Angliji videl.

Sicer je pa to predel kateremu se rece Kalvados. To je pa ena zupca, katera je meni se posebej dopadljiva. In na tej geografski visini in sirini izredno dobra, zraven pa sploh ne draga. Imajo pa se nekaj drugih srcnih veselosti. In premnoge sva poizkusala cel teden pred dvema leti. Sedaj smo pa zadevo bolj na hitro uredili.

V Caenu zivita Daniela in Floran. Po najnovejšem pa se Tom. Je bil namrec ravno drugi dan doma, kot dete z garancijo. Bila sva mu prvi obisk v zivljenju in zato tudi ni bilo pricakovati, da se ne bi samo z njim ukvarjali. Tudi takrat ko je spal. Skratka celoten obisk je odzvenel v gu, gu in ba, ba vzdusju.

Vse eno, nam je uspelo videti pretep pred lokalnim maksimarketom, kjer mi Aila ni pustila Kalvadosa kupiti. Menda sva ze cisto plonk. Ter pretep v isti ulici, kot je po novem Florjanov biro. Bi rekel da postajajo Franciti malo nervozni.

Ostala sva samo en dan, kajti imela sva najcenejso možno letalsko karto, katera je bila na zalost samo za 7 dni. Ob slavnostni vecerji, ko je Tom sladko spal, sta nama razlozila, da se v jeseni selijo v Tours. To pa zato, ker je tudi tovarna v kateri dela Daniela, zamenjala lastnike. Ti zivijo v Toursu in zato se sedaj vsi selijo. Ce Daniela noce izgubiti sluzbe in dan danasnji v Franciji sploh ni vec tako lahko poiskati dobro

sluzbo, se mora tudi ona preseliti. Kamor gre bik naj gre se strik. Ceprav po novem dva. Midva se pa tudi nisva pritozevala zaradi spremembe lokacije obiskov. Novi kraji novi obicaji.

Zjutraj smo se poslovili. Midva sva zasedla vlak proti Parizu, Floran je sel v Tours trnk metat, Daniela je pa doma Tomaza pestvala.

Vagon so okupirale stare mame. Se je iskazalo, da se gredo verski turizem. Potujejo namrec od katedrale do katedrale, najbrz malo pomolijo, zraven se pa cisto dobro zabavajo. Kajti malokatera je izgledala kot zamaknjena svetnica. Prav nasprotno. Ce bi imel zaprte oci bi mislil , da se vozim na solski ekskurziji.

Do letala sva imela 4 ure casa, katerega sva prvic v miru prezivela brez nacрта. Zato sva odspancirala skozi nekaj kofetarij, pojedla solatkico tu in relizjezico tam, malo z odporom opazovala nervozni promet in zakljucila, da se Helsinزانke dosti bolj rihtajo od Parizank.

Pred istim hotelom kjer so naju pred tednom odlozili, sva vstopila na agencijski avtobus. Od zadnje zamude letala in konfuzije po njej, sva drasticno spremenila stalisce. Ces, je treba do zadnje minute iskoristiti situacijo. Pri tretjem hotelu, kjer smo cakali izgubljene Fince, je zacelo dezevati. Skocil sem skozi naliv v patisrie in kupil se dve relizjezici. Te sva pokoncala v Helsinkiju naslednji dan. Sedaj bi moral za kaksnih 10 kg shujtsati od vseh dobrot v zadnjem tednu.

Mimo radivojk, katere delajo nadure tudi cez dan, smo zavili proti severu. Vodicka nam je razdelila kartice za popust pri naslednjem potovanju. Po 15stih imas enega zastonj. Kartice so trenutno bum v Finski. Sedaj izgledajo tudi osebne, vozniske in zdravstvene enako kot bancne kartice. Se mi vidi da malo pretiravajo. Niti taroka ne mores z njimi igrati.

Kolona je bila strnjena od centra do letalisca. Pomikali smo se kaksnih 30km/h. Sofer, za katerega se je izkazalo da je doma iz Bjeljinje, nam je razlozil, ko je sprejel sporočilo po radiju, da je nesreca na drugi strani, kjer je bilo zares presenetljivo malo prometa. Ni mi slo v racun, zakaj pa potem mi tako po polzje vozimo. To pa zato, ker vsi nesreco gledajo. Pa rec ce niso Franciti mal prtegnjeni.

Air Franci je tudi na odhodu zamudil. Tokrat ni delal tekoci trak od tete, katera naj bi sprejela naso prtljago, do letala. Finci so seveda vsi lepo pridno stali v vrsti in molcali. A na sreco so bili v vrsti tudi Franciti. Ti so sicer samo na glas bentili, vse dokler se ni pojavil en dosti zajeten, zelo nobel oblecen gospod. V nekaj trenutkih skuzil situacijo in zagnal strasen vik in krik. Dama na salterju je po dveh sekundah konzultacij po telefonu zasedla sosednji salter, vecina okoli so bili prazni, tekoci trakovi so pa tudi delovali, in zacela sprejemati z pospeseno naglico. Ker se nisem povsem Finec, nisem stal v vrsti ampak sedel na točno tistem tekocem traku, kateri je zacel koncno pozirati naso prtljago. Prej sva bila zadnja, sedaj pa prva. Se dobro da me ni pozavgalo.

Tudi na nebu smo imeli kar precej tezav. Smo tako poskakovali, da je se Ajla popila kozarcek rujnega in kmalu izjavila, da ji je tako lustno, da lahko tudi dol strbunknemo pa se ne bo nic sekirala.

Danes je 27.10.. Kar nekaj casa sem porabil za tole pisanje. Pa ne pisanje samo. To mi gre vedno hitreje. A dol se vsesti, to me pa zelo dolgo ni tiscalo. Cez poletje je zorela v meni odlocitev, da koncno hocem ostati v Finski. Do takrat sem bil namrec preprican, da sem tu samo zacasno, pa ceprav bi trajalo zelo dolgo. Se sam ne znam povedati zakaj, a tako je sedaj. Topogledno sem se tudi vpisal v tecaj in sedaj vsak prosti trenutek porabim za učenje. Sicer dalec od intenzivnega učenja, se namrec tudi veliko drugih stvari dogaja, a pisanje pisem vse eno malo caka. Izkoristiti hocem navdusenje, dokler me se drzi. Ko me bo spustilo, se bom moral, saj se dobro poznam, tudi z finscino siliti, ko se mi bo ravno kaj drugega pocelo.

Prvic v moji zgodovini Finske smo imeli pravo jesen. Kaksen mesec barv. Sedaj je ze vse listje na tleh, morje v zalivih ze po malem zmrzuje, in ob soncnih jutrih imamo vse belo od slane. No temperature se cez dan se vedno gibljejo nad niclo, tako da za te kraje pomeni da je topla jesen.

Tako je bilo in bilo je naporno.

???